МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання кваліфікаційної роботи
для здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності D3 Менеджмент
освітньо-професійної програми «Менеджмент»
усіх форм здобуття освіти

Харків 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання кваліфікаційної роботи
для здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності D3 Менеджмент
освітньо-професійної програми «Менеджмент»
усіх форм здобуття освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
кафедрою економічної кібернетики
та управління економічною безпекою
Протокол від 27.08.2026 № 1.

Харків 2026

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D3 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент» усіх форм здобуття освіти / Упоряд.: Т.В. Полозова, Л.В. Соколова, Ю.О. Романенков, С.В. Гришко, В.В. Кирій, О.В. Мурзабулатова, І.А. Шейко, С.В. Степаненко, О.В. Перепелюкова, Ю.В. Овсюченко, С.В. Пономарьов, О.О. Потій. Електронне видання. Харків: ХНУРЕ, 2026. 67 с. pdf 0,80 Mb.

Упорядники: ПОЛОЗОВА Тетяна Василівна
СОКОЛОВА Людмила Василівна
РОМАНЕНКОВ Юрій Олександрович
ГРИШКО Світлана Валеріївна
КИРІЙ Валентина Василівна
МУРЗАБУЛАТОВА Олена Вячеславівна
ШЕЙКО Ірина Анатоліївна
СТЕПАНЕНКО Сергій Віталійович
ОВСЮЧЕНКО Юрій Вікторович
ПОНОМАРЬОВ Станіслав Вадимович
ПЕРЕПЕЛЮКОВА Олена Василівна
ПОТІЙ Олександр Олександрович

Рецензенти: Н.В. Довгопол, канд. екон. наук, доц., доц. каф. ЕК ХНУРЕ
Н.В. Ігуменцева, канд. екон. наук, доц., доц. каф. ЕК ХНУРЕ

© Т.В. Полозова, 2026
© Л.В. Соколова, 2026
© Ю.О. Романенков, 2026
© С.В. Гришко, 2026
© В.В. Кирій, 2026
© О.В. Мурзабулатова, 2026
© І.А. Шейко, 2026
© С.В. Степаненко, 2026
© О.В. Перепелюкова, 2026
© Ю.В. Овсюченко, 2026
© С.В. Пономарьов, 2026
© О.О. Потій, 2026

ЗМІСТ

Загальні положення……... 5
1 Мета і завдання кваліфікаційної роботи……... 6
2 Організаційно-методичні положення щодо виконання кваліфікаційної роботи..……... 7
2.1 Вибір і затвердження теми кваліфікаційної роботи……. 8
2.2 Керівництво виконанням кваліфікаційної роботи…… 9
2.3 Збір інформації для виконання кваліфікаційної роботи…….. 10
2.4 Виконання теоретичних досліджень і розрахунків…….. 13
2.5 Вимоги до тексту пояснювальної записки…… 14
2.6 Академічна доброчесність…….. 14
3 Структура та зміст окремих елементів кваліфікаційної роботи……. 16
3.1 Загальна структура роботи…….. 16
3.2 Структура та зміст вступної частини……..... 17
3.3 Методичні рекомендації до виконання окремих розділів кваліфікаційної роботи……... 18
3.3.1 Вступ……..... 18
3.3.2 Перший розділ ..…….……. 19
3.3.3 Другий розділ ..……... 20
3.3.4 Третій розділ ……..…… 20
3.3.5 Висновки ……..……... 22
3.3.6 Перелік джерел посилання……. 22
3.4 Додатки……. 23
4 Підготовка та організація захисту кваліфікаційної роботи…… 23
4.1 Подання кваліфікаційної роботи до захисту……. 23
4.2 Захист кваліфікаційної роботи……... 27
4.3 Критерії оцінювання…… 29
5 Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт…… 33
6 Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи…….. 35
6.1 Загальні вимоги…… 35
6.2 Нумерація сторінок ……..… 37
6.3 Нумерація розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів…..…… 37
6.4 Умовні літерні позначення в тексті …..……. 38

6.5 Числа і знаки в тексті……. 38
6.6 Іноземні імена і назви…….. 39
6.7 Рисунки…… 39
6.8 Таблиці ……. 41
6.9 Переліки…….. 42
6.10 Примітки……. 43
6.11 Формули та рівняння……. 43
6.12 Посилання……... 44
6.13 Скорочення в тексті……. 45
6.14 Перелік джерел посилання…… 46
6.15 Додатки……... 46
Перелік джерел посилання…… 48
Додаток А Приклад бланку титульного аркуша кваліфікаційної роботи…… 50
Додаток Б Приклад бланку завдання на кваліфікаційну роботу……... 51
Додаток В Приклад складання реферату……. 53
Додаток Г Приклад оформлення змісту…….. 54
Додаток Д Приклад оформлення скорочень та умовних познак……. 55
Додаток Е Приклад структурно-логічної схеми результатів дослідження….. 56
Додаток Ж Приклади оформлення переліку джерел посилання……... 57
Додаток И Приклад відгуку керівника кваліфікаційної роботи……..... 61
Додаток К Приклад рецензії на кваліфікаційну роботу……. 62
Додаток Л Приклад оформлення авторської декларації академічної доброчесності…….. 63
Додаток М Приклад заповнення експертного висновку за результатами експертного аналізу…… 64
Додаток Н Приклад оформлення наклейок на кваліфікаційну роботу…… 66

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації визначають основні вимоги до вибору теми, організації виконання, змісту, структури, оформлення, подання до захисту та захисту кваліфікаційної роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент» усіх форм здобуття освіти.

Кваліфікаційна робота є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Менеджмент» та складовою підготовки здобувача вищої освіти (далі – здобувач) до присудження ступеня вищої освіти «Магістр» і присвоєння кваліфікації «Магістр менеджменту». Кваліфікаційна робота завершує підготовку здобувача за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» та виконується на завершальному етапі освітнього процесу після проходження передатестаційної практики.

Кваліфікаційна робота є самостійним завершеним дослідженням, у якому здобувач демонструє здатність застосовувати набуті під час навчання теоретичні знання, методичний інструментарій та практичні навички для ідентифікації, аналізу й розв'язання складної управлінської проблеми, обґрунтування управлінських рішень та розроблення практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності та розвитку організації.

Самостійне дослідження у вигляді кваліфікаційної роботи, що виконується здобувачем, та її публічний захист є формою атестації здобувачів, що дозволяє виявити рівень засвоєння ним теоретичних знань і практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю.

Результати виконання та захисту кваліфікаційної роботи оцінюються за визначеними критеріями з урахуванням якості змісту роботи, рівня проведеного дослідження, обґрунтованості отриманих результатів, практичної значущості запропонованих рекомендацій, дотримання вимог академічної доброчесності та якості публічного захисту.

Методичні рекомендації розроблено з урахуванням положень освітньо-професійної програми «Менеджмент», навчального плану підготовки магістрів за спеціальністю D3 Менеджмент та інших нормативних документів університету, що регламентують організацію освітнього процесу, виконання кваліфікаційних робіт та атестацію здобувачів вищої освіти [1–10].

Положення цих методичних рекомендацій є обов'язковими для здобувачів під час виконання кваліфікаційної роботи та використовуються керівниками, консультантами й іншими учасниками освітнього процесу як методична основа для організації та супроводу її підготовки.

1 МЕТА І ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота є завершальним етапом підготовки здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 Менеджмент та спрямована на систематизацію, закріплення і поглиблення набутих теоретичних знань, практичних умінь і навичок, а також на демонстрацію здатності самостійно вирішувати складні задачі та проблеми у сфері менеджменту.

Метою виконання кваліфікаційної роботи є підготовка та захист самостійного завершеного дослідження за обраною темою, у якому здобувач демонструє сформованість компетентностей і досягнення програмних результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Менеджмент».

Кваліфікаційна робота має засвідчити здатність здобувача самостійно визначати актуальну управлінську проблему, здійснювати її теоретичне та прикладне дослідження, використовувати відповідні методи й інструменти менеджменту, формулювати обґрунтовані висновки та розробляти практичні пропозиції щодо вирішення визначеної проблеми.

Зміст кваліфікаційної роботи має відповідати профілю освітньо-професійної програми «Менеджмент», її компетентностям і програмним результатам навчання. ОПП передбачає, зокрема, здатність здобувача проводити дослідження, ідентифікувати проблеми організації, обґрунтовувати методи їх вирішення, проєктувати ефективні системи управління, приймати управлінські рішення та використовувати сучасні інформаційні технології.

Основними завданнями виконання кваліфікаційної роботи є:

– розкриття професійного та дослідницького потенціалу здобувача, його здатності до організації та проведення самостійного дослідження у сфері менеджменту, використання сучасних концепцій, методів та інструментарію менеджменту, інформаційних технологій і аналітичних засобів для розв’язання складних управлінських задач і проблем;

– систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань у сфері менеджменту, формування навичок застосування набутих знань під час дослідження конкретних управлінських проблем, обґрунтування управлінських рішень та розроблення заходів щодо ефективного функціонування і розвитку організації;

– розвиток навичок самостійної дослідницької та аналітичної роботи у сфері менеджменту, оволодіння сучасними методами дослідження, економічної

діагностики, аналізу, прогнозування, моделювання та обґрунтування управлінських рішень в умовах невизначеності;

– набуття досвіду аналізу та узагальнення результатів проведеного дослідження, їх аргументованого представлення, розроблення обґрунтованих управлінських рекомендацій і пропозицій, оцінювання їх практичної доцільності та результативності, а також публічного захисту кваліфікаційної роботи.

За якість кваліфікаційної роботи, достовірність наведених даних, правильність розрахунків, висновків, оформлення і подання роботи у встановлений термін відповідає здобувач як автор кваліфікаційної роботи.

2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Процес виконання, оформлення та підготовки до захисту кваліфікаційної роботи складається з наступних етапів:

– вибір теми роботи, визначення її мети, об’єкта, предмета і завдань дослідження;

– попередній підбір і вивчення спеціальної економічної літератури, статистичних даних, законодавчих, нормативних та інших матеріалів;

– складання плану кваліфікаційної роботи і календарного графіка її виконання;

– аналіз теоретичних положень в межах предметної області дослідження;

– збір, аналіз фінансово-економічної і спеціальної статистичної інформації щодо діяльності організації;

– виявлення проблем та оцінка факторів їх впливу на стан системи управління організацією;

– пошук, аналіз та оцінка нових, альтернативних рішень визначених проблем;

– обґрунтування нових рішень для впровадження їх в практику організації;

– оформлення і подання роботи на кафедру;

– підготовка ілюстративного матеріалу, доповіді та супровідних документів до захисту кваліфікаційної роботи.

2.1 Вибір і затвердження теми кваліфікаційної роботи

Тематика та зміст кваліфікаційної роботи мають відповідати предметній області спеціальності D3 Менеджмент, об'єктом вивчення якої є управління організаціями та їх підрозділами. У роботі можуть досліджуватися питання стратегічного, інноваційного, інвестиційного, фінансового, кадрового, проєктного, антикризового та інших видів менеджменту, управління розвитком організації, використання її ресурсів, прийняття управлінських рішень, інформаційно-аналітичного забезпечення менеджменту та протидії сучасним загрозам.

Визначення напряму дослідження здійснюється на підставі інтересів здобувача, виходячи з перспектив його майбутньої роботи, наявного наукового та практичного досвіду, тематики наукових досліджень керівника, замовлень організацій. Кафедра пропонує перелік тем кваліфікаційних робіт, проте він не є обов’язковим. Тематика робіт може бути доповнена або уточнена за бажанням здобувача та згодою керівника.

Тема кваліфікаційної роботи повинна бути актуальною, мати теоретичне та прикладне значення, відповідати сучасному стану та перспективам розвитку системи управління організацій, науки і практики в галузі менеджменту, містити елемент новизни та інновацій.

Вибір теми кваліфікаційної роботи повинен здійснюватися з урахуванням можливості отримання необхідних вихідних матеріалів для її виконання. Назва теми кваліфікаційної роботи повинна бути стислою, без скорочень і досить повно відображати зміст і мету роботи.

Тематика кваліфікаційних робіт має задовольняти таким основним положенням:

- актуальність;
- відповідність сучасному стану науки і техніки;
- відображення перспективи розвитку галузі з урахуванням останніх наукових досліджень;
- спрямованість на вирішення завдань, які стоять перед організаціями;
- стимулювання здобувачів на творчий пошук інноваційних рішень;
- необхідність опрацювання спеціальної наукової літератури;
- здійснення вибору оптимального вирішення поставленого завдання на основі використання сучасних наукових підходів.

Тематика кваліфікаційних робіт розробляється та щорічно оновлюється випусковою кафедрою. При цьому особлива увага приділяється постійному

перегляду та оновленню тем кваліфікаційних робіт, підвищенню їх відповідності спеціальності та практичним завданням.

Здобувачу надається право обрати тему кваліфікаційної роботи, визначену випусковою кафедрою, або запропонувати свою тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її опрацювання. Обрані і закріплені за здобувачами теми оформляються відповідним наказом по університету.

Тематику кваліфікаційних робіт наведено у розділі 5 даних методичних рекомендацій.

2.2 Керівництво виконанням кваліфікаційної роботи

Безпосереднє керівництво кваліфікаційною роботою здійснює керівник, який за поданням випускової кафедри призначається наказом ректора. Керівниками кваліфікаційних робіт призначаються досвідчені викладачі кафедри (професори, доценти). Консультантами зі змістовної частини можуть бути висококваліфіковані фахівці підприємств, установ, організацій, а також наукові працівники університету.

Керівник формулює тему кваліфікаційної роботи і разом зі здобувачем визначає мету, завдання, об’єкт і предмет дослідження. До початку написання кваліфікаційної роботи (або на першому тижні передатестаційної практики) керівник видає здобувачу завдання на роботу. Форми і терміни контролю виконання здобувачем робіт встановлюються випусковою кафедрою.

Завдання, підписане керівником роботи, затверджується завідувачем випускової кафедри. Здобувач отримує від керівника роботи завдання щодо його виконання та ставить свій підпис. Керівник роботи при цьому зазначає дату видачі завдання. Якщо консультантом з основної частини є сам керівник роботи, то його прізвище в розділі консультантів можна не вказувати.

Календарний план роботи складається здобувачем спільно з керівником на першому тижні виконання кваліфікаційної роботи і ними підписується. У тексті завдання на роботу не дозволяється робити ніяких виправлень – підчищень, зафарбувань тощо.

Керівник роботи рекомендує здобувачу необхідну основну літературу, вебресурси, контролює виконання роботи за матеріалами, які здобувач подає згідно з календарним планом. Консультанти контролюють роботу здобувача з відповідних розділів, перевіряють їх і затверджують виконання своїм підписом.

Керівник роботи і консультанти повинні надавати здобувачу методичну допомогу у вирішенні тих чи інших питань, застерігати від прийняття

некваліфікованих хибних рішень, вказати здобувачу напрями пошуку тощо. Але це не звільняє здобувача від повної відповідальності за обґрунтованість прийнятих ним рішень, дотримання вимог нормативних документів і виконання календарного плану роботи.

Повідомлення керівників кваліфікаційної роботи про хід виконання календарних планів робіт здобувачами регулярно заслуховуються на засіданнях випускової кафедри. Здобувач, який не дотримується графіка виконання кваліфікаційної роботи або значно відстав від нього, запрошується на засідання кафедри, де приймається відповідне рішення.

Керівник консультує здобувача з питань оформлення кваліфікаційної роботи відповідно до вимог, готує відгук керівника на кваліфікаційну роботу, приймає рішення про готовність кваліфікаційної роботи до захисту, що підтверджується відповідним підписом на аркуші завдання та на титульному аркуші ілюстративного матеріалу.

Кваліфікаційна робота є самостійною роботою здобувача, за всі прийняті в роботі технічні та економічні рішення, а також правильність і обґрунтованість розрахунків і графічних результатів несе відповідальність автор роботи.

2.3 Збір інформації для виконання кваліфікаційної роботи

Виконання кваліфікаційної роботи потребує глибоких теоретичних знань, уміння використати їх стосовно предмету і об'єкту дослідження. Добросовісне і старанне вивчення дисциплін, що викладаються в університеті, не виключає постійного самостійного вдосконалення і поглиблення одержаних знань за тими напрямами, які відповідають обраній темі кваліфікаційної роботи. В період виконання кваліфікаційної роботи здобувача консультує його керівник.

Під час проходження передатестаційної практики здобувач збирає матеріал щодо фінансово-економічного, організаційного та організаційно-технічного стану підприємства (організації, установи). Ці дані є основою для подальшого виконання кваліфікаційної роботи, розробки пропозицій і заходів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства (або підвищення ефективності функціонування інших соціально-економічних систем). За результатами проходження передатестаційної практики здобувач складає звіт.

Здобувач має ґрунтовно ознайомитися з теоретичними положеннями обраної проблеми, на підставі аналізу літературних джерел узагальнити існуючі підходи до її розв’язання, обґрунтувати методологію власних досліджень.

Під час підбору наукової літератури слід користуватися предметними каталогами бібліотек, бібліографічними збірниками за відповідними галузями знань, реферативними журналами. Робота з літературними джерелами під час виконання роботи полягає в поглибленому вивченні та критичному аналізі тих питань, що стануть основою роботи над вибраною темою. За результатами цієї роботи оформляється аналітичний огляд (порівняльний аналіз), з якого мають логічно випливати вибрані підходи теоретичних і практичних досліджень. Уся інформація, запозичена з літературних джерел, наводиться з посиланням.

Інформаційну базу досліджень у кваліфікаційній роботі складають: дані, що зібрані на підприємстві під час передатестаційної практики; інтернет-ресурси; наукові видання, зокрема монографії, збірники статей тощо; довідково-аналітичні матеріали з обраної проблематики; власні аналітичні висновки та спостереження; законодавчі та правові акти.

Джерелом отримання статистичних даних є звітні дані підприємств, науково-дослідних організацій, Державної служби статистики України і літературні джерела. Статистичні дані відображають кількісний бік конкретних економічних явищ в єдності з їх якісним визначенням. Збираючи дані, необхідно уточнити джерела отримання, термінологію, одиниці вимірювання і методику отримання показників. Якщо внаслідок дослідження отримана велика маса початкових даних, то для проведення аналізу їх необхідно упорядити шляхом класифікації, угрупування та узагальнення. Впорядковані дані подаються у вигляді таблиць, графіків і схем.

Матеріали щодо результатів діяльності підприємств (установ, організацій), на базі яких виконується кваліфікаційна робота, збираються під час проходження передатестаційної практики. Їх необхідно збирати цілеспрямовано, не переписуючи без конкретної системи і відповідного осмислення. При обробці зібраного матеріалу особливу увагу рекомендується приділити наочності та змістовності таблиць, рисунків, схем, графіків.

Основні техніко-економічні показники діяльності підприємства, що досліджується, доцільно представити у вигляді таблиці 2.1 (приклад), яка може бути за погодженням із керівником розміщена в ілюстративному матеріалі.

Таблиця 2.1 – Основні техніко-економічні показники діяльності ТОВ НВП «Агромашінвест» (приклад)

Показник	2023	2024	2025	Абс. відх. 2024/2023 (гр.3-гр.2)	Відн. відх. 2024/2023, % ((гр.3/гр.2)х х100-100)	Абс. відх. 2025/2024 (гр.4-гр.3)	Відн. відх. 2025/2024, % ((гр.4/гр.3)х х100-100)
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	3947,10	3124,20	4723,40	-822,90	-20,85	1599,20	51,19
2. Собівартість продукції, тис. грн	3146,80	2791,40	3411,80	-355,40	-11,29	620,40	22,23
3. Валовий прибуток, тис. грн (п.1- п.2)	800,30	332,80	1311,60	-467,50	-58,42	978,80	294,11
4. Рентабельність продукції за валовим прибутком, % (п.3/п.2х100)	25,43	11,92	38,44	-13,51	х	26,52	х
5. Витрати на 1 грн товарної продукції, грн (п.2/п.1)	0,80	0,89	0,72	0,10	12,07	-0,17	-19,16
6. Середня кількість працівників, осіб	26	28	32	2,00	7,69	4,00	14,29
7. Продуктивність праці, тис. грн на 1 працівника (п.1/п.6)	151,81	111,58	147,61	-40,23	-26,50	36,03	32,29
8. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	51,30	34,50	22,80	-16,80	-32,75	-11,70	-33,91
9. Фондовіддача, грн/грн (п.1/п.8)	76,94	90,56	207,17	13,62	17,70	116,61	128,77
10. Фондомісткість, грн/грн (п.8/п.1)	0,013	0,011	0,005	0,00	-15,03	-0,01	-56,29
11. Фондоозброєність праці, тис. грн на 1 працівника (п.8/п.6)	1,97	1,23	0,71	-0,74	-37,55	-0,52	-42,17
12. Середньорічна вартість оборотних засобів, тис. грн	2249,15	2539,50	2742,00	290,35	12,91	202,50	7,97
13. Коефіцієнт оборотності (п.1/п.12)	1,75	1,23	1,72	-0,52	-29,90	0,49	40,02
14. Коефіцієнт завантаження (п.12/п.1)	0,57	0,81	0,58	0,24	42,65	-0,23	-28,58
15. Тривалість одного обороту, днів (365/п.13)	207,99	296,69	211,89	88,70	42,65	-84,80	-28,58

Джерело: розраховано автором на основі [32]

2.4 Виконання теоретичних досліджень і розрахунків

Виконання кваліфікаційної роботи має відповідати меті освітньо-професійної програми «Менеджмент», яка передбачає підготовку фахівців, здатних ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за умов невизначеності, із застосуванням прикладних інформаційних технологій в умовах цифрової трансформації та реалізації цілей сталого розвитку.

Кваліфікаційна робота повинна мати дослідницький та практикоорієнтований характер. Її результати мають ґрунтуватися на опрацюванні наукових, навчально-методичних, статистичних, нормативних та інформаційно-аналітичних джерел, а також, за необхідності, на використанні даних конкретної організації. Основна увага має приділятися не лише опису досліджуваних процесів, а виявленню проблем, встановленню причинно-наслідкових зв'язків, оцінюванню стану об'єкта дослідження та розробленню обґрунтованих управлінських рішень.

Під час виконання кваліфікаційної роботи здобувач має продемонструвати здатність проводити дослідження на відповідному рівні, критично осмислювати та застосовувати науковий, методичний і аналітичний інструментарій, ідентифікувати проблеми організації, обґрунтовувати методи їх вирішення, проєктувати ефективні системи управління та приймати управлінські рішення в умовах невизначеності.

Теоретичні дослідження виконуються під час розробки окремих питань роботи. Виконанню теоретичних досліджень мають передувати чітка постановка мети і завдань роботи, обґрунтування прийнятих припущень, обраного напряму та методики дослідження. Особливу увагу слід приділити галузям застосування отриманих результатів.

Розрахункові роботи виконуються для обґрунтування, а також з’ясування кількісних оцінок і характеристик прийнятих рішень. Розрахунки, що проводяться, необхідно пов’язати з основними питаннями роботи, вони мають чітко сформульовану мету, завдання та логічну послідовність, яка випливає з прийнятої методики розрахунку. На підставі отриманих розрахункових даних слід сформулювати висновки та рекомендації стосовно питання, що розробляється.

2.5 Вимоги до тексту пояснювальної записки

Загальними вимогами до тексту пояснювальної записки є логічна послідовність викладення матеріалу, чіткість та конкретність формулювання теоретичних і практичних результатів роботи, мети роботи, методів дослідження, прийнятих рішень, доведеність висновків та обґрунтованість рекомендацій.

Заголовки розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів потрібно формулювати чітко, конкретно.

У тексті пояснювальної записки необхідно дотримуватись єдиної термінології. Її не можна перевантажувати малоінформативним матеріалом, описом загальновідомих методів, виведеннями формул тощо. Необхідно уникати повторень однотипних розрахунків. Текст пояснювальної записки має бути написаний від третьої особи. Наприклад, правильна форма запису: «за результатами проведеного дослідження було встановлено (виявлено)...», неправильна – «я провів дослідження та визначив, що...».

Текст пояснювальної записки має бути стислим, чітким, добре відредагованим, з формулюваннями, які не допускають неоднозначності їх тлумачення. Абзацними відступами необхідно виділяти приблизно рівні і відокремлені за змістом частини тексту, які пов’язані між собою загальною логікою викладання.

2.6 Академічна доброчесність

Виконання кваліфікаційної роботи має ґрунтуватися на принципах академічної доброчесності, визначених чинним законодавством України та внутрішніми нормативними документами університету [3–5, 8].

Здобувач вищої освіти під час виконання кваліфікаційної роботи зобов’язаний:

– самостійно виконувати кваліфікаційну роботу та нести персональну відповідальність за достовірність отриманих результатів;

– коректно використовувати результати досліджень, ідеї, положення, методики та інформацію інших авторів із обов’язковим посиланням на відповідні джерела;

– дотримуватися встановлених вимог щодо цитування та оформлення бібліографічних посилань;

– забезпечувати достовірність статистичних, фінансових, економічних та інших вихідних даних, використаних у дослідженні;

– не допускати фальсифікації або фабрикації даних, результатів розрахунків, моделей, прогнозів та інших результатів дослідження;

– не приписувати собі результати, ідеї або розробки, які належать іншим особам;

– не допускати неправомірного запозичення тексту, ідей, таблиць, рисунків, моделей, програмного коду та інших результатів інтелектуальної діяльності;

– у разі використання матеріалів, отриманих за допомогою програмних засобів або технологій штучного інтелекту, дотримуватися встановлених в університеті правил їх використання та забезпечувати відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу;

– не допускати подання однієї й тієї самої роботи або її істотних частин для оцінювання за різними освітніми компонентами без відповідного дозволу;

– дотримуватися конфіденційності інформації, якщо використані в роботі матеріали мають обмеження щодо їх поширення.

До основних порушень академічної доброчесності під час виконання та захисту кваліфікаційної роботи належать академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, неправомірне використання результатів інших осіб, а також інші дії, визначені чинним законодавством України та нормативними документами університету.

Особливу увагу під час виконання кваліфікаційної роботи слід приділяти достовірності економічної інформації та результатів розрахунків. У разі використання даних підприємств, статистичної інформації, фінансової звітності, результатів опитувань, експертних оцінок або інших емпіричних матеріалів здобувач вищої освіти повинен зазначати джерело їх отримання та не допускати довільного викривлення або заміни фактичних даних без відповідного методичного обґрунтування.

Економіко-математичні моделі, розрахунки, прогнозні оцінки та результати комп’ютерного моделювання мають бути відтворюваними та логічно обґрунтованими. У разі використання програмних засобів, електронних таблиць, статистичних пакетів, мов програмування або інших цифрових інструментів здобувач вищої освіти повинен розуміти застосовані методи та бути здатним пояснити алгоритм отримання основних результатів під час захисту.

Кваліфікаційна робота підлягає перевірці на наявність текстових та інших неправомірних запозичень відповідно до встановленого порядку [5]. Сам факт наявності запозичень не є порушенням академічної доброчесності за умови їх належного оформлення та зазначення джерела. Водночас наявність неправомірних запозичень, фабрикації чи фальсифікації результатів може бути підставою для недопуску роботи до захисту або застосування інших заходів відповідно до встановленого порядку.

Під час захисту здобувач повинен самостійно представляти результати дослідження, відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії та підтверджувати розуміння методів, розрахунків і висновків, наведених у кваліфікаційній роботі.

Дотримання принципів академічної доброчесності є обов'язковою умовою позитивного оцінювання кваліфікаційної роботи та її допуску до захисту. У разі встановлення порушення академічної доброчесності рішення щодо подальшого розгляду, оцінювання та захисту роботи приймається відповідно до законодавства України та нормативних документів закладу вищої освіти.

3 СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1 Загальна структура роботи

Кваліфікаційна робота як самостійне науково-теоретичне та практично-прикладне дослідження повинна мати чітку побудову, що відображає логіку розкриття теми, послідовно розкриває проблеми, пропонує шляхи їх вирішення, доводить доцільність та ефективність запропонованих рекомендацій, завершується обґрунтованими висновками.

Зміст кваліфікаційної роботи має забезпечувати формування та підтвердження результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою, зокрема здатності застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення управлінських задач, планувати діяльність організації, обґрунтовувати та забезпечувати реалізацію управлінських рішень, а також використовувати науково-методичні підходи й аналітичний інструментарій для обґрунтування інноваційно-інвестиційних і фінансових рішень.

Загальна структура кваліфікаційної роботи наведена в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Загальна структура кваліфікаційної роботи

Елемент роботи	Зміст елемента роботи
1. Вступна частина	– титульний аркуш; – завдання до кваліфікаційної роботи; – реферат (українською та англійською мовами); – зміст; – скорочення та умовні познаки (у разі потреби)
2. Основна частина	- вступ; - теоретичний розділ; - аналітичний розділ; - прикладний розділ; - висновки; – перелік джерел посилання
3. Додатки	– копії публікацій здобувача (обов'язково); – інші додатки (у разі потреби)
4. Супровідні документи	– роздрукований варіант кваліфікаційної роботи, підписаний здобувачем, керівником, відповідальним за нормоконтроль, завідувачем кафедри; – електронний варіант роботи у форматах .doc/.docx та .pdf; – електронний варіант роботи у форматі .pdf, підписаний КЕП; – ілюстративний матеріал (5 копій); – відгук керівника; – підписана та завірена рецензія; – довідка про впровадження отриманих результатів (за наявності); – підписана авторська декларація академічної доброчесності; – підписаний експертний висновок за результатами експертного аналізу

Перелічені елементи кваліфікаційної роботи розташовують у наведеній послідовності. Відгук керівника та рецензія розміщуються в окремих конвертах, що приклеюються на зворотній стороні обкладинки кваліфікаційної роботи.

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи має бути в межах 70-100 сторінок друкованого тексту формату А4 (без урахування додатків).

3.2 Структура та зміст вступної частини

Титульний аркуш є першою сторінкою кваліфікаційної роботи, де зазначені автор роботи, керівник роботи. Приклад оформлення титульного аркушу наведено в додатку А.

Завдання на кваліфікаційну роботу розташовується на другому аркуші з обох сторін. Приклад оформлення аркуша завдання до кваліфікаційної роботи наведено в додатку Б.

Реферат розміщується безпосередньо після аркушу завдання на кваліфікаційну роботу. Він повинен містити: відомості про обсяг роботи, кількість таблиць, рисунків, джерел, додатків; перелік ключових слів; текст

реферату. Ключові слова відображають основні визначення та поняття кваліфікаційної роботи (5-10 слів (словосполучень)), надрукованих великими літерами в називному відмінку в рядок через коми. Текст реферату повинен відображати об’єкт, предмет, мету роботи, сутність проведених досліджень, висновки та рекомендації, що є теоретичними та практичними результатами кваліфікаційної роботи, галузь їх застосування. Реферат має бути обсягом не більш ніж 500 слів на одній сторінці формату А4. Текст реферату наводиться двома мовами: українська, англійська. Приклад оформлення реферату наведено в додатку В.

Зміст кваліфікаційної роботи повинен містити у собі скорочення та умовні познаки (за необхідності), вступ, назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів, висновки, перелік джерел посилання, додатки (з назвою додатку), із вказівкою початкових сторінок, на яких вони розташовані у роботі. Зміст подають після реферату з нової сторінки. Приклад змісту наведено в додатку Г.

Скорочення та умовні познаки подають у разі потреби та розміщують після змісту. Скорочення та умовні познаки друкуються за абеткою. Приклад оформлення скорочень та умовних познак наведено в додатку Д.

3.3 Методичні рекомендації до виконання окремих розділів кваліфікаційної роботи

3.3.1 Вступ

Вступ розкриває сутність і стан проблеми, її значущість, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Обов’язковими елементами, що розміщуються у вступі, є:

– постановка проблеми та її актуальність, аналіз останніх досліджень і публікацій, на які спирається автор, в яких розглядають цю проблему і підходи до її розв’язання; світові тенденції вирішення поставлених завдань; невирішені частини загальної проблеми, що досліджуються у кваліфікаційній роботі;

– об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт дослідження – це процес або явище, обране для дослідження. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна мета, оскільки предмет дослідження визначає тему роботи, що зазначається на титульному аркуші як її назва;

– мета і завдання дослідження. Мета дослідження звичайно тісно переплітається з назвою кваліфікаційної роботи і має чітко вказувати, що саме розв'язується в роботі. Не слід формулювати мету як «Дослідження…», «Аналіз…», тому що ці терміни вказують на засіб досягнення мети, а не саму мету. Відповідно до мети формулюються завдання дослідження. Вони мають логічно відображати послідовність та етапи досягнення мети дослідження;

– методи дослідження (перелік використаних методів дослідження або досягнення поставленої мети). Перераховувати їх треба стисло та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме обраних методів;

– інформаційна база дослідження;

– отримані наукові результати, що відображають практичну і теоретичну значущість проведених досліджень;

– апробація результатів дослідження (інформація про оприлюднені здобувачем результати досліджень на конференціях, форумах, симпозіумах, круглих столах тощо);

– публікації (кількість опублікованих праць за темою роботи, зокрема монографії, статті у фахових вітчизняних і закордонних виданнях, тези доповіді та інші публікації).

Рекомендований обсяг вступу – 2-3 сторінки. Вступ починають з окремої сторінки.

3.3.2 Перший розділ

У першому розділі необхідно на теоретичному рівні показати, ким та коли розглядалися питання, що обрані як предмет дослідження, які існують погляди на вирішення цих проблем, що залишилося поза увагою дослідників або вже не відповідає сучасним вимогам і тому потребує додаткового вивчення.

Необхідно на цій підставі вказати напрям, у якому буде далі проведено дослідження, показати ті методи, що будуть застосовані для отримання необхідного результату, довести, що саме вони гарантують високу достовірність результатів та дійсно зможуть виявити і розкрити проблеми, заявлені у дослідженні. Ці підходи та методи дослідження можуть бути як власні, авторські, так і запозичені. В останньому випадку необхідно точно вказати автора підходу та джерело, з якого вона була запозичена.

У роботі обов’язково необхідно критично проаналізувати існуючий понятійний апарат, використовуючи різні визначення, категорії, які пов’язані з обраною проблемою. Це можуть бути сформульовані різним вченими, що досліджували проблему, тлумачення категорій. Здобувач повинен вказати на розбіжності у тлумаченнях та на власне бачення або обґрунтувати доцільність та повноту існуючих.

Висновки до першого розділу мають відбивати основні теоретичні результати дослідження та вказати на подальшу спрямованість дослідження. Висновки виділяються структурно як окремий підрозділ, проте не нумеруються.

3.3.3 Другий розділ

Другий розділ передбачає змістовний аналіз стану поставленої проблеми на прикладі економічного об'єкта (організації, підприємства, установи), що обрано за базу дослідження. Аналіз організації повинен містити аналіз економічного стану, системи менеджменту та власне аналіз стану досліджуваної проблеми.

Аналіз повинен охоплювати кілька років діяльності, базуватися на реальних документах, копії яких можна представити у додатках. Використання статистичних даних, державних документів повинно обов’язково супроводжуватися посиланням на офіційні джерела.

Отримані дані для зручності використання можна звести у таблиці, але вони не повинні бути дуже громіздкими, формулювання словесних показників у них повинно бути стислим, лаконічним. Застосування скорочень повинно бути обов’язково розшифроване. Якщо таких скорочень багато, можна у додатках дати спеціальний словник використаних у таблицях скорочень.

Розділ повинен завершуватися висновками з оцінкою отриманих результатів.

3.3.4 Третій розділ

Третій розділ кваліфікаційної роботи повинен містити організаційно-методичні рекомендації та практичні розробки щодо визначеної проблеми. Це повинні бути власні самостійні творчі доробки здобувача, що вирішують або вказують на шляхи вирішення проблеми. Запропоновані заходи повинні

базуватися на висновках попереднього аналізу існуючого стану та логічно обґрунтовувати позиції автора.

Розділ може бути розбитий на декілька підрозділів, відповідно до кількості поставлених завдань. Нові авторські твердження повинні бути стилістично виділені та аргументовані. Особливу увагу треба приділити тим новаціям, які вже здобули практичне втілення, були апробовані або протягом передатестаційної практики, або професійної діяльності автора. У цьому випадку необхідно вказати, яким чином перевірялася ефективність нових методів або прийомів роботи, в чому їх перевага.

Отримані результати дослідження мають бути представлені у вигляді структурно-логічної схеми та розподілені на три групи: теоретичні, аналітичні та методично-практичні. По кожній з груп треба надати перелік результатів, що мають бути сформульовані чітко, стисло та змістовно.

Структурно-логічна схема результатів дослідження за темою кваліфікаційної роботи (рис. 3.1) містить основні результати проведених досліджень та перелік рекомендацій щодо подальшого їх використання в обраній сфері діяльності.

Рисунок 3.1 – Структурно-логічна схема результатів дослідження

Сфера використання результатів дослідження визначається відповідно до виду економічної діяльності: сільське господарство, добувна промисловість, обробна промисловість, виробництво електроенергії, будівництво, оптова і

роздрібна торгівля, транспорт, фінансова діяльність, державне управління, освіта, охорона здоров'я тощо.

Також необхідно надати структурно-функціональну характеристику використання результатів дослідження за функціональним призначенням, структурною належністю, складом користувачів.

Слід зазначити можливі напрями практичного використання результатів та перспективи подальших досліджень за темою кваліфікаційної роботи.

Приклад структурно-логічної схеми результатів дослідження за темою кваліфікаційної роботи наведено у додатку Е.

3.3.5 Висновки

У висновках повинні бути сформульовані основні результати дослідження. Вони мають відображати яким чином досягнута мета, що була сформульована у вступі; як були виконані поставлені завдання; яким є власний внесок здобувача у вирішення актуальної проблеми. Ознайомлення із висновками роботи має дати чітку уяву про зміст проблеми, шляхи її традиційного розв'язання, що пропонуються у науковій літературі, можливі напрями використання результатів дослідження, повноту та завершеність проведених досліджень.

3.3.6 Перелік джерел посилання

Перелік джерел посилання – це відповідно оформлений перелік літератури та інших джерел, якими скористався автор під час виконання кваліфікаційної роботи, на який він посилається у тексті роботи. Бібліографічні описи в списку використаних джерел подають у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті (їх кількість має бути не менш ніж 40 джерел). Посилання на джерела необхідно вказувати порядковим номером за переліком джерел посилання, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «… у роботі [5, с. 115] наведено, що…».

Бібліографічні описи посилань у списку наводять відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. Приклад наведено у додатку Ж.

У переліку джерел посилання можуть бути представлені: Конституція України, закони та нормативні акти, монографічні дослідження та збірки

наукових праць, підручники та навчальні посібники, статті у періодичних виданнях, електронні ресурси тощо.

Також у переліку джерел посилання мають бути представлені публікації здобувача, що містять результати наукового дослідження за темою кваліфікаційної роботи, та публікації керівника. На публікації здобувача та керівника кваліфікаційної роботи мають бути посилання у тексті роботи.

3.4 Додатки

Додаток А кваліфікаційної роботи містить копії публікацій здобувача, в яких оприлюднені результати його наукового дослідження.

Інші додатки містять матеріали, що відображають проведені дослідження, проте не знайшли місця в основному тексті роботи. Це можуть бути зразки або копії реальних документів, які необхідні для кращого розуміння позицій та пропозицій автора, таблиці, зразки анкет, опитувальних листків, якщо вони були використані при дослідженні, графіки тощо. Оформлення додатків здійснюється відповідно до діючих стандартів.

4 ПІДГОТОВКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1 Подання кваліфікаційної роботи до захисту

Етапи подання кваліфікаційної роботи до захисту представлені на рис. 4.1.

Кваліфікаційна робота перед прийняттям рішення про допуск до захисту проходить перевірку на ознаки порушення академічної доброчесності. Автоматизовану перевірку організовує відповідальна особа випускової кафедри, а експертний аналіз проводить експерт, як правило, керівник кваліфікаційної роботи або визначена кафедрою експертна група.

Додатковий експерт (експертна група) призначається завідувачем випускової кафедри своїм розпорядженням у разі виявлення конфлікту інтересів або неможливості забезпечення експертного аналізу. Експерт може надати пояснення, але не повинен одноосібно ухвалювати остаточне рішення щодо спірних питань.

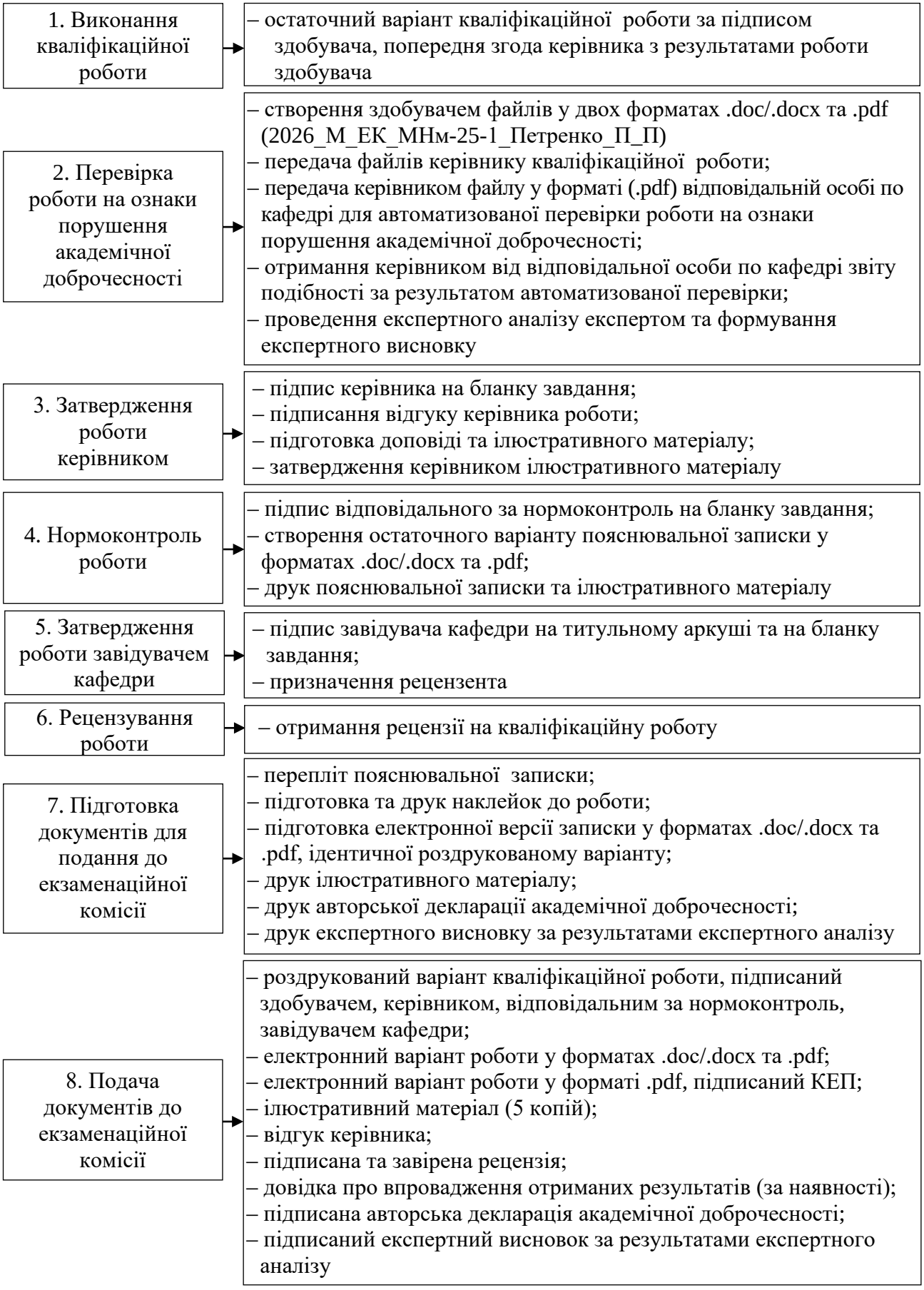

Рисунок 4.1 – Етапи подання кваліфікаційної роботи до захисту

Експертний висновок додається до супровідних матеріалів кваліфікаційної роботи, а у відгуку керівника зазначається факт проходження перевірки та інформація про наявність або відсутність ознак порушення академічної доброчесності.

Закінчена кваліфікаційна робота (пояснювальна записка та ілюстративний матеріал), матеріали якої підписані здобувачем і консультантами з відповідних розділів, подається керівнику роботи. Він остаточно перевіряє відповідність виконаної роботи завданню та вимогам, що висуваються, складає письмовий відгук, в якому дає характеристику роботи здобувача.

Рекомендуються такі терміни на завершальному етапі виконання роботи (до дня захисту):

- остаточне подання роботи на підпис керівнику – 2 дні;
- подання роботи на підпис завідувачу кафедри – 2 дні;
- подання роботи на підпис рецензенту – 2 дні;
- подання підписаної роботи до екзаменаційної комісії – 2 дні.

Після отримання відгуку керівника пояснювальна записка подається на нормоконтроль. Його проходження фіксується на аркуші завдання відповідальним за нормоконтроль по кафедрі.

Після отримання відгуку керівника та проходження нормоконтролю завідувач кафедри приймає рішення про допуск здобувача до захисту кваліфікаційної роботи, ставлячи свій підпис на титульному аркуші роботи. Завідувач кафедри може не допустити здобувача до захисту кваліфікаційної роботи в тому разі, якщо робота виконана на дуже низькому рівні, або не враховані всі вимоги до кваліфікаційної роботи. В такому разі питання допуску або не допуску до захисту вирішується на засіданні кафедри.

Після схвалення кваліфікаційної роботи завідувачем кафедри вона передається для рецензування. Після рецензування будь-які зміни в пояснювальній записці не допускаються.

Після рецензування кваліфікаційна робота в паперовому та електронному вигляді (формат .doc/.docx та .pdf) з усіма супровідними документами (рис. 4.1, етап 8) подається секретарю екзаменаційної комісії.

Разом із роботою автор подає авторську декларацію академічної доброчесності. Авторська декларація академічної доброчесності подається у друкованому вигляді з підписом або в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису (далі – КЕП).

Крім друкованого варіанту кваліфікаційної роботи, до екзаменаційної комісії подаються такі супровідні документи:

- відгук керівника (додаток И);
- рецензія (додаток К);
- авторська декларація академічної доброчесності (додаток Л);
- експертний висновок за результатами експертного аналізу (додаток М).
- наклейки на кваліфікаційну роботу (додаток Н).

Вимоги до електронної копії кваліфікаційної роботи:

- зміст електронної копії кваліфікаційної роботи повинен повністю відповідати паперовому варіанту пояснювальної записки;

- електронна копія кваліфікаційної роботи надсилається керівнику, завідувачу випускової кафедри та секретарю екзаменаційної комісії на корпоративну пошту однією розсилкою єдиним файлом у форматах .doc/.docx та .pdf;

- електронна копія кваліфікаційної роботи (.pdf), підписана здобувачем КЕП у форматі (.p7s), має бути до захисту надіслана керівнику кваліфікаційної роботи та секретарю екзаменаційної комісії обов'язково разом з файлом (.pdf) «Протокол створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису», що підтверджує результат перевірки підпису.

Тексти прийнятих до захисту кваліфікаційних робіт, підписані КЕП, оприлюднюються до їх захисту у машинозчитувальному форматі, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації.

Здобувачу рекомендується скласти розширені тези доповіді перед екзаменаційною комісією і погодити їх з керівником роботи.

Доповідь повинна бути розрахована на 7–10 хвилин. У ній повинні відображатися: актуальність обраної теми, об'єкт і предмет дослідження, мета і завдання дослідження, основний зміст і результати роботи, обґрунтованість запропонованих рішень і доцільність виконаних розробок.

Під час захисту кваліфікаційної роботи доповідь обов'язково супроводжується ілюстративним матеріалом, який роздруковується у п'яти екземплярах і складається приблизно з 8–15 аркушів. Змістовно ілюстративний матеріал повинен охоплювати той графічний матеріал, що міститься в пояснювальній записці кваліфікаційної роботи.

Пакет усіх ілюстрацій, підписаний здобувачем і керівником, додається до кваліфікаційної роботи. До складу ілюстративного матеріалу можуть входити: об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження; результати теоретичних досліджень в межах предметної області; запропоновані автором теоретико-методичні та практичні рекомендації відповідно до вирішених у роботі завдань.

4.2 Захист кваліфікаційної роботи

Строк проведення і тривалість проведення атестації здобувачів визначається графіком освітнього процесу.

Для проведення атестації здобувачів, які закінчують навчання за освітнім рівнем магістра, створюються екзаменаційні комісії. Порядок створення та організація роботи екзаменаційної комісії здійснюється відповідно до [6].

Захист кваліфікаційної роботи має показати рівень теоретичної та практичної підготовленості здобувачів, їх якостей щодо систематизації наукової інформації та аналізу актуальних проблем зі спеціальності та/або освітньої програми.

На одному засіданні екзаменаційної комісії може бути заплановано захист до 8 кваліфікаційних робіт для здобувачів ступеня магістра.

Захист кваліфікаційних робіт проводиться в університеті на засіданні екзаменаційної комісії очно (або з використанням дистанційних технологій) за участю не менше половини складу комісії при обов'язковій присутності голови комісії. За місяць до початку роботи екзаменаційної комісії оголошується її склад і графік роботи. Екзаменаційна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку здобувачів, приймає рішення щодо присвоєння їм відповідного освітнього рівня, опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньо-професійної підготовки здобувачів в університеті.

Захист однієї роботи, як правило, не повинен перевищувати 20 хвилин. Перед початком захисту оголошується інформація про виконання здобувачем навчального плану, інші документи.

Голова екзаменаційної комісії оголошує прізвище здобувача та надає йому слово для доповіді. Для повідомлення змісту кваліфікаційної роботи (доповіді) здобувачу надається не більше 10 хвилин. У своїй доповіді здобувач має стисло сформулювати мету і завдання роботи, зупинитися на техніко-економічному обґрунтуванні запропонованих рішень, викласти основні результати, отримані під час дослідження.

Під час доповіді здобувач має звертатися до ілюстративного матеріалу та може користуватися під час доповіді складеними ним стислими тезами доповіді. Комплект ілюстративного матеріалу має подаватися в друкованому вигляді для кожного члена екзаменаційної комісії під час проведення захисту.

Після доповіді здобувач відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії та присутніх на засіданні. Відповіді на запитання слід давати стисло, які б не виходили за межі порушеної у роботі проблеми.

Представник екзаменаційної комісії зачитує відгук керівника та рецензію. Здобувачу надається можливість відповісти на зауваження рецензента.

Повторний захист кваліфікаційної роботи магістра з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Обговорення результатів захисту кваліфікаційної роботи стосовно кожного здобувача проводиться на закритому засіданні екзаменаційної комісії. Для вирішення суперечливих питань на обговорення запрошується керівник кваліфікаційної роботи, завідувач кафедри, за профілем якої захищається кваліфікаційна робота. Рішення щодо оцінки за захист кваліфікаційної роботи стосовно кожного здобувача приймається відкритим голосуванням лише членами цієї екзаменаційної комісії звичайною більшістю голосів. При однаковій кількості голосів, що визначають різні оцінки, голос голови екзаменаційної комісії є ухвальним.

Здобувачу, який успішно склав атестацію, рішенням екзаменаційної комісії присуджується відповідний освітній ступінь і на підставі рішення комісії видається документ про вищу освіту.

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» під час захисту кваліфікаційної роботи, після завершення атестації відраховується з університету як такий, що виконав індивідуальний навчальний план, але не пройшов атестацію. При цьому йому видається академічна довідка.

Якщо захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, екзаменаційна комісія визначає, чи може здобувач подати до повторного захисту ту саму роботу з доопрацюванням, яке визначається комісією, чи повинен обрати для опрацювання нову тему, яка визначається випусковою кафедрою. Допуск здобувачів до повторного захисту кваліфікаційної роботи здійснюється в установленому порядку.

Здобувачі, які не атестовані у затверджений для них строк, або не захистили кваліфікаційну роботу, мають право на повторну атестацію в університеті упродовж трьох років після відрахування з університету.

У разі неприбуття здобувача на захист кваліфікаційної роботи з поважної причини (хвороба, сімейні обставини тощо), підтвердженої документально, голова екзаменаційної комісії за клопотанням ректора може визначити окремий

порядок та час проведення захисту кваліфікаційної роботи для цього здобувача в межах строку повноважень екзаменаційної комісії.

4.3 Критерії оцінювання

Оцінювання кваліфікаційної роботи здійснюється з урахуванням рівня сформованості у здобувача вищої освіти загальних і професійних компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою, якості проведеного дослідження, обґрунтованості отриманих результатів, практичної значущості запропонованих рішень, а також якості представлення та захисту результатів роботи.

Оцінка кваліфікаційної роботи складається з двох основних складових:

– перша складова характеризує якість пояснювальної записки та додатків до неї (сучасність прийнятих рішень, глибину обґрунтування та розрахунків, якість оформлення, виконання вимог нормативних документів тощо);

– друга складова характеризує якість захисту (ступінь володіння матеріалом, аргументованість рішень, вміння захищати свою думку тощо).

Оцінювання кваліфікаційної роботи здійснюється за такими критеріями: відповідність змісту темі та поставленій меті; рівень теоретичної та практичної підготовки; самостійність і обґрунтованість висновків; дотримання вимог до оформлення; якість захисту кваліфікаційної роботи.

Результати захисту кваліфікаційної роботи оцінюються за комплексною системою оцінювання, яка передбачає поєднання Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) (за шкалою «A», «B», «C», «D», «E», «FX», «F»), національної (за шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та системи ЗВО (за 100-бальною шкалою).

Загальна структура оцінювання кваліфікаційної роботи за 100-бальною шкалою:

– якість пояснювальної записки та додатків – 42–70 балів;

– якість захисту кваліфікаційної роботи – 18–30 балів.

У результаті атестації здобувач має набрати не менше 60 балів загалом.

Структура оцінювання кваліфікаційної роботи за 100-бальною шкалою наведена в таблиці 4.1.

Таблиця 4.1 – Оцінювання кваліфікаційної роботи за 100-бальною шкалою

Критерій оцінювання	Зміст критерію	Бал (min-max)
1. Оцінювання якості пояснювальної записки та додатків (42-70 балів)		
Актуальність теми та обґрунтованість її вибору	Відповідність теми сучасним проблемам в області економіки, потребам підприємств, установ та організацій, актуальним напрямам економічних досліджень, а також профілю освітньо-професійної програми	6–10
Рівень опрацювання теоретичних і методичних положень	Повнота опрацювання наукових джерел, нормативно-правових актів та сучасних наукових підходів; здатність здобувача систематизувати, критично оцінювати та узагальнювати існуючі положення за темою дослідження	9–15
Якість аналітичного дослідження	Повнота та достовірність використаних вихідних даних, правильність їх оброблення, обґрунтованість вибору показників, методів, моделей аналізу, глибина оцінювання економічних процесів та виявлення основних проблем	9–15
Наукова обґрунтованість отриманих результатів	Логічність проведених розрахунків, достовірність отриманих результатів, коректність побудованих моделей, аргументованість висновків та відповідність результатів поставленим завданням дослідження	9–15
Практична значущість роботи	Можливість використання запропонованих методів, моделей, рекомендацій та заходів у діяльності досліджуваного підприємства або інших суб’єктів господарювання; наявність обґрунтованої оцінки очікуваного економічного ефекту від їх реалізації	6–10
Якість оформлення та дотримання нормативних вимог	Дотримання встановлених вимог до структури, форматування, нумерації та оформлення таблиць, рисунків, формул, посилань, переліку джерел посилання і додатків	3–5
Разом складова 1		42–70
2. Оцінювання якості захисту кваліфікаційної роботи (18-30 балів)		
Ступінь володіння матеріалом	Глибина розуміння теми, впевненість у відповідях	6–10
Аргументованість відповідей	Логічність, наукова обґрунтованість відповідей на запитання	6–10
Уміння захищати власну позицію	Здатність відстоювати запропоновані рішення, реагувати на зауваження	3–5
Якість презентації	Чіткість викладу, структура доповіді, дотримання регламенту	3–5
Разом складова 2		18–30
Усього (кваліфікаційна робота)		60–100

Отримані бали переводяться за національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 4.2).

Таблиця 4.2 – Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
96–100	A	5 (відмінно)
90–95	B	5 (відмінно)
75–89	C	4 (добре)
66–74	D	3 (задовільно)
60–65	E	3 (задовільно)
35–59	FX	2 (незадовільно)
1–34	F	

Якісні критерії оцінювання кваліфікаційної роботи наведено у таблиці 4.3.

Таблиця 4.3 – Якісні критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Шкала 100-бальна	Шкала ЄКТС	Шкала національна	Якісні критерії оцінювання
96–100	A	5 (відмінно)	Кваліфікаційна робота виконана на дуже високому науково-практичному рівні. Тема є актуальною та повністю розкритою. Теоретичні положення глибоко проаналізовані, використано сучасні наукові підходи та інструменти менеджменту. Аналітична частина ґрунтується на достовірних даних і коректних розрахунках. Запропоновані управлінські рішення є обґрунтованими, інноваційними та практично значущими. Оформлення роботи повністю відповідає нормативним вимогам. Під час захисту здобувач демонструє відмінне володіння матеріалом, аргументовано відповідає на запитання та впевнено захищає власну позицію
90–95	B	5 (відмінно)	Кваліфікаційна робота виконана на високому рівні та в цілому відповідає всім встановленим вимогам. Теоретичні та практичні аспекти теми розкриті повно, використано сучасні підходи до аналізу та обґрунтування управлінських рішень. Можливі окремі несуттєві неточності або стилістичні зауваження, які не впливають на загальну якість роботи. Захист є переконливим, здобувач добре володіє матеріалом і аргументовано відповідає на більшість запитань
75–89	C	4 (добре)	Кваліфікаційна робота виконана на достатньому науково-методичному рівні. Основні положення теми розкриті правильно, проте аналіз має переважно описовий характер або недостатню глибину. Управлінські рішення є логічними, однак не завжди достатньо аргументованими або новими. Допускаються окремі недоліки в оформленні чи структурі роботи. Під час захисту здобувач демонструє загальне розуміння матеріалу, проте відповіді на запитання не завжди є повними або переконливими

Продовження таблиці 4.3

Шкала 100-бальна	Шкала ЄКТС	Шкала національна	Якісні критерії оцінювання
66–74	D	3 (задовільно)	Кваліфікаційна робота виконана на мінімально достатньому рівні. Тема розкрита частково, теоретичні положення подані стисло та без належного аналізу. Аналітична частина обмежена, управлінські рішення мають загальний характер і недостатньо обґрунтовані. Наявні помилки в оформленні або структурі роботи. Під час захисту здобувач демонструє поверхневе володіння матеріалом та має труднощі з аргументацією відповідей
60–65	E	3 (задовільно)	Кваліфікаційна робота в цілому відповідає мінімальним вимогам, однак має суттєві недоліки. Теоретичний та аналітичний матеріал подано фрагментарно, управлінські рішення є слабо обґрунтованими. Оформлення роботи не повністю відповідає нормативним вимогам. Під час захисту здобувач демонструє обмежене володіння матеріалом і відповідає лише на частину запитань
35–59	FX	2 (незадовільно)	Кваліфікаційна робота виконана на незадовільному рівні та не відповідає встановленим вимогам. Тема не розкрита, відсутній системний аналіз і обґрунтовані управлінські рішення. Робота містить суттєві помилки, порушення структури та вимог до оформлення, можливі ознаки академічної недоброчесності. Під час захисту здобувач не володіє матеріалом і не може аргументовано відповісти на запитання
1–34	F	2 (незадовільно)	Кваліфікаційна робота не відповідає мінімальним вимогам, встановленим для цього виду навчальної діяльності. Тема роботи не розкрита або розкрита формально. Теоретичний матеріал подано фрагментарно або з істотними помилками, аналітична частина відсутня або виконана некоректно. Управлінські рішення не обґрунтовані або відсутні. Робота має суттєві порушення структури, вимог до оформлення та/або містить ознаки академічної недоброчесності. Під час захисту здобувач не володіє матеріалом, не здатний пояснити зміст виконаної роботи, не відповідає на запитання або демонструє повну відсутність розуміння теми. Така кваліфікаційна робота не зараховується і потребує доопрацювання або повторного виконання відповідно до встановленого порядку

5 ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Орієнтовну тематику кваліфікаційних робіт за напрямами досліджень наведено у таблиці 5.1.

Таблиця 5.1 – Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт

Напрям дослідження	Тема кваліфікаційної роботи
1. Стратегічний та інноваційно-інвестиційний менеджмент	1. Організація стратегічного управління на підприємстві. 2. Оцінювання ефективності інноваційних рішень у системі менеджменту підприємства. 3. Оцінка стратегічного потенціалу підприємства. 4. Розробка стратегії диверсифікації діяльності підприємства. 5. Стратегічне планування розвитку підприємства на засадах концепції сталого розвитку. 6. Стратегічне управління конкурентоспроможністю аутсорсингового бізнесу. 7. Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах нестабільного ринкового середовища. 8. Управління інвестиційною діяльністю підприємства. 9. Управління інноваційним розвитком підприємства на основі Agile менеджменту. 10. Управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища. 11. Управління інноваційною діяльністю промислового підприємства. 12. Управління реальними інвестиціями на вітчизняних підприємствах. 13. Управління стратегічними змінами на підприємстві під впливом глобалізаційних процесів. 14. Формування стратегії розвитку підприємства в умовах цифрової трансформації.
2. Менеджмент організацій та розвиток потенціалу	15. Менеджмент змін у системі розвитку потенціалу підприємства. 16. Організація процесу прийняття управлінських рішень на підприємстві. 17. Організація системи управління розвитком персоналу підприємства. 18. Оцінювання управлінських рішень у процесі розвитку підприємства. 19. Управління бізнес-процесами на підприємстві. 20. Управління виробничим потенціалом підприємства. 21. Управління виробничими запасами підприємства. 22. Управління збутовою діяльністю підприємства. 23. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства. 24. Управління інвестиційним потенціалом підприємства. 25. Управління інноваційним потенціалом підприємства. 26. Управління кадровим потенціалом підприємства. 27. Управління комерційною діяльністю підприємства. 28. Управління конкурентним потенціалом підприємства. 29. Управління підсистемою операційного менеджменту на підприємстві. 30. Управління розвитком організаційного потенціалу підприємства.

Продовження таблиці 5.1

Напрям дослідження	Тема кваліфікаційної роботи
3. Фінансовий менеджмент	31. Організація системи фінансового менеджменту організації. 32. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів у системі менеджменту підприємства. 33. Управління вартістю підприємства в сучасних умовах. 34. Управління грошовими потоками на підприємстві. 35. Управління кредитним портфелем комерційного банку. 36. Управління кредитною діяльністю банківських установ. 37. Управління оборотними засобами підприємства. 38. Управління основними засобами підприємства. 39. Управління фінансовим потенціалом підприємства. 40. Управління фінансовими ресурсами підприємства. 41. Управління фінансовими ризиками підприємства. 42. Управління фінансовою стійкістю підприємств в сучасних умовах. 43. Фінансовий контролінг у системі антикризового управління підприємством. 44. Фінансовий менеджмент як інструмент забезпечення сталого розвитку підприємства. 45. Фінансовий менеджмент як підсистема управління організацією. 46. Фінансово-економічне обґрунтування управлінських рішень.
4. Інформаційно-аналітичне забезпечення менеджменту	47. Аналітичне забезпечення стратегічного управління підприємством. 48. Використання інформаційно-аналітичних систем у менеджменті організацій. 49. Інформаційно-аналітичне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень. 50. Організація інформаційно-аналітичного забезпечення менеджменту організацій. 51. Організація інформаційного забезпечення діяльності комерційних банків. 52. Цифрові інструменти економічної діагностики в системі менеджменту.
5. Гібридні загрози, ризики та безпека в менеджменті	53. Аналіз і протидія гібридним загрозам у системі менеджменту підприємства. 54. Антикризовий менеджмент організації в умовах економічної та інформаційної нестабільності. 55. Інформаційна безпека як складова ефективного менеджменту підприємства. 56. Організація ризик-менеджменту на вітчизняних підприємствах. 57. Управління антикризовою діяльністю на підприємстві. 58. Управління проблемними кредитами в системі економічної безпеки банківських установ. 59. Управління ризиками в системі безпекоорієнтованого менеджменту підприємства. 60. Управління ризиками в системі економічної безпеки фінансових установ в Україні. 61. Управління ризиками маркетингової діяльності підприємства. 62. Управління системою економічної безпеки підприємства в умовах протидії гібридним загрозам.

Продовження таблиці 5.1

Напрям дослідження	Тема кваліфікаційної роботи
6. Корпоративне управління та кадровий менеджмент	63. Організація дистанційної роботи працівників підприємства ІТ-галузі. 64. Організація системи матеріальної мотивації управлінського персоналу. 65. Організація системи управління персоналом підприємства. 66. Оцінка персоналу підприємства в контексті кадрового менеджменту. 67. Оцінювання професійно-ділових якостей керівників підрозділів підприємства у гендерному аспекті. 68. Управління адаптацією персоналу підприємства в умовах воєнного стану. 69. Управління комунікативною політикою підприємства. 70. Управління мотивацією персоналу підприємства. 71. Управління мотивацією персоналу фінансових установ. 72. Управління розвитком кадрового потенціалу підприємства.
7. Логістичний та маркетинговий менеджмент	73. Оцінка ефективності функціонування логістичної підсистеми в системі менеджменту підприємства. 74. Розвиток маркетингових комунікацій у системі менеджменту промислового підприємства. 75. Управління асортиментною політикою підприємства. 76. Управління вибором постачальників на торговельному підприємстві. 77. Управління закупівельною діяльністю в мікрологістичній системі підприємства. 78. Управління збутовою діяльністю підприємства. 79. Управління інтернет-маркетингом просування бренду продукції. 80. Управління конкурентним потенціалом підприємства. 81. Управління конкурентоспроможністю промислового підприємства. 82. Управління логістичною діяльністю підприємства на основі оптимізації логістичних процесів. 83. Управління маркетинговою діяльністю підприємства. 84. Управління рекламною діяльністю на підприємстві. 85. Управління системою логістичного менеджменту на підприємстві. 86. Управління складською логістикою на підприємстві. 87. Управління транспортною логістикою на підприємстві.

6 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

6.1 Загальні вимоги

Пояснювальна записка друкується засобами комп’ютерної техніки на аркушах білого паперу формату А4 (210 х 297 мм) відповідно до таких параметрів:

– шрифт Times New Roman, кегль 14;

– поля на сторінці: праве – 1,5 см, ліве – 3 см, верхнє – 2,5 та нижнє – 2 см;

– абзацний відступ 5 друкованих знаків (1,25 см);

– міжрядковий інтервал – 1,5;

– для формул: верхні та нижні індекси, а також показники ступеня, в усьому тексті мають бути однакового розміру, але меншими за букву чи символ, якого вони стосуються.

Шрифт друку має бути чітким, стрічка – чорного кольору, середньої жирності. Щільність тексту має бути однаковою.

Вписувати в текст окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту має бути наближеною до щільності основного тексту.

Друкарські помилки, описки та графічні неточності, які виявилися в процесі написання роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту машинним або ручним способом.

Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні імена наводять мовою оригіналу. Можна транслювати власні імена та наводити назви організацій у перекладі мовою роботи з доданням (при першому згадуванні) оригінальної назви.

Розділи та підрозділи пояснювальної записки повинні мати заголовки. Пункти та підпункти можуть мати заголовки.

Заголовки структурних частин РЕФЕРАТ, ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ і заголовки розділів друкують великими літерами напівжирним шрифтом та розміщують по центру рядка без крапки наприкінці, не підкреслюючи. Всі структурні частини мають починатися з нової сторінки.

Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів розміщуються з абзацним відступом та виконуються малими літерами (крім першої літери) не підкреслюючи, без крапки наприкінці.

Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Переноси слів в заголовках розділу та у тексті пояснювальної записки не допускаються.

Відстань між заголовками й попереднім та наступним текстом – два рядки.

Відстань між основами рядків заголовка, а також між двома заголовками приймають такою, як у тексті. Не можна розміщувати назви підрозділів, пунктів або підпунктів в нижній частині сторінки, якщо після назви буде розміщений лише один рядок тексту.

Наприклад:

2 ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПП «СІГМА»

2.1 Організаційна структура ПП «Сігма»

(пустий рядок)

(пустий рядок)

ПП «Сігма» належить до числа найбільших підприємств з проєктування та виробництва...

(пустий рядок)

(пустий рядок)

2.2 Техніко-економічні показники діяльності ПП «Сігма»

(пустий рядок)

(пустий рядок)

У даному розділі здійснено аналіз….

6.2 Нумерація сторінок

Сторінки слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації стосовно всього тексту пояснювальної записки. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки наприкінці, шрифт Times New Roman, 14 кегель.

Першою сторінкою пояснювальної записки є титульний аркуш, другою – аркуш завдання. Титульний аркуш та аркуш завдання оформлюються на бланках встановленого зразку. До загальної нумерації включаються всі аркуші, починаючи з титульного, але номери сторінок починають ставити лише з аркушу «СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАКИ» (за наявності) або «ВСТУП».

Аркуш завдання до кваліфікаційних робіт в загальній нумерації сторінок враховується як одна сторінка.

Рисунки і таблиці, розташовані на окремих сторінках, включають у загальну нумерацію сторінок.

6.3 Нумерація розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів

Кожен структурний елемент пояснювальної записки необхідно починати з нового аркуша. Текст розділу має поділятися на підрозділи та, у разі необхідності, на пункти та підпункти.

Структурні елементи «РЕФЕРАТ», «ЗМІСТ», «СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАКИ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ» не нумерують, а їх назви є заголовками структурних елементів.

Розділи нумеруються арабськими цифрами послідовно у межах всієї пояснювальної записки. Після номера розділу крапку не ставлять.

Підрозділи нумерують арабськими цифрами у межах кожного розділу. Кожен підрозділ має номер розділу та свій порядковий номер, відокремлений крапкою. Наприклад, номер 3.2 означає другий підрозділ третього розділу.

Пункти нумерують арабськими цифрами у межах підрозділу. Наприклад: 3.2.4 – четвертий пункт підрозділу 3.2. Текст кожного підрозділу та пункту починається з абзацного відступу.

6.4 Умовні літерні позначення в тексті

У тексті роботи потрібно використовувати основні, похідні чи позасистемні одиниці фізичних величин Міжнародної системи одиниць (SI).

У позначеннях одиниць фізичних величин крапку як знак скорочення не ставлять (крім випадків скорочення слів, які входять до найменування одиниці, але самі не є найменуванням одиниць).

Між останньою цифрою та позначенням одиниці слід залишати проміжок (за винятком позначень одиниць плоского кута – кутових градусів, кутових хвилин і секунд, які пишуть безпосередньо біля числа вгорі), наприклад: «760 мм. рт. ст.; 20 ^{0}C; 45 %; 20015'45; 30,750». Для цього слід використовувати нерозривний пробіл (комбінація клавіш «Ctrl + Shift + Пробіл»).

6.5 Числа і знаки в тексті

Однозначні числа у непрямому відмінку рекомендується писати в літерній, а не в цифровій формі (наприклад: одного, двох). Якщо однозначні цілі числа стоять в рядку з дво- та багатозначними, то їх наводять у цифровій формі.

Багатозначні числа в цифровій формі, починаючи з 4-значних, розділяють пропусками на групи справа наліво (по три цифри). Не розбивають на групи цифри в числах, які позначають номер, у марках машин і механізмів, у позначеннях нормативних документів (стандарти, технічні умови тощо).

Великі круглі числа (тисячі, мільйони, мільярди) рекомендується писати у вигляді цифр зі скороченням тис., млн, млрд, наприклад: 12 млн, 20 млрд.

У числах з десятинними дробами ціле число відділяють від дробу комою, а не крапкою. Прості дроби рекомендується писати через косу риску, наприклад, 1/5, 2/3.

Якщо в тексті наводяться граничні величини, то між ними бажано ставити три крапки, або використовувати прийменники «від» і «до», наприклад, шириною 3...5 мм; шириною від 3 до 5 мм.

Значення величин з граничними відхиленнями рекомендується писати в дужках і позначення одиниць вказувати після дужок, або проставляти позначення одиниць після числового значення величини та після її граничного відхилення, наприклад, (50,0±0,1) км, або 50,0 км ± 0,1 км.

Якщо один за одним ідуть два порядкових числівника, які розділяються комою або сполучником, відмінникові закінчення пишуть у кожного з них, наприклад, 1-й, 2-й рядки. У випадку більшої кількості порядкових числівників відмінникові закінчення пишуть тільки у останнього числівника, наприклад, 8, 10, 11, 16-й сектори.

Складний прикметник, першою частиною якого є числівник, а другою – одиниця фізичної величини, слід писати так: 7-літровий, 15%-й розчин, 20%-го розчину.

Відмінникове закінчення в порядкових числівниках, позначених арабськими цифрами, має бути однолітерним, якщо останній літері числівника передує голосна (5-й, 20-е), і дволітерним, якщо останній літері числівника передує приголосна (5-го, 20-му).

Математичні позначення =, <, >, ≈ та інші використовують тільки у формулах, в тексті їх належить передавати словами: дорівнює, менше, більше, приблизно.

6.6 Іноземні імена і назви

Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні імена наводять мовою оригіналу. Можна транслювати власні імена та наводити назви організацій у перекладі мовою роботи з доданням (при першому згадуванні) оригінальної назви.

Назви фірм, компаній, установ пишуть у лапках (за винятком назв, які є літерною абревіатурою).

6.7 Рисунки

Усі ілюстрації роботи, що включені безпосередньо до тексту пояснювальної записки (схеми, креслення, фотографії), називаються рисунками. Їх слід розміщувати у записці безпосередньо після тексту, в якому на них посилаються вперше, або на наступній сторінці. Вище та нижче рисунку

з назвою потрібно залишити по одному вільному (пустому) рядку. На всі ілюстрації мають бути посилання.

Рисунки мають порядкові номери. Нумерація ведеться у межах розділу арабськими цифрами. Номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера рисунка в розділі, відокремлених крапкою. Номер супроводжують словом «Рисунок» та розташовують безпосередньо під рисунком (по центру або з абзацного відступу, але одноманітно по всьому тексту). Підпис «Рисунок 3.1» означає перший рисунок третього розділу.

Рисунок повинен мати назву, а у разі необхідності, пояснюючі дані. Назву розташовують після надпису «Рисунок...» та виконують маленькими літерами (крім першої прописної), пояснювальні дані – під рисунком (у цьому випадку номер рисунка розташовують нижче пояснювальних даних). Наприклад, «Рисунок 3.1 – Схема розміщення…».

Наприклад:

«Якщо всі параметри в (6.1) володіють «розмитістю», тобто їх точне плановане значення невідоме, тоді як вихідні дані доречно використовувати так звані трикутні нечіткі числа з функцією приналежності наступного вигляду (рисунок 6.1).

Ці числа моделюють вислів наступного вигляду: «параметр A приблизно рівний і однозначно знаходиться в діапазоні [a_{min}, a_{max}]».

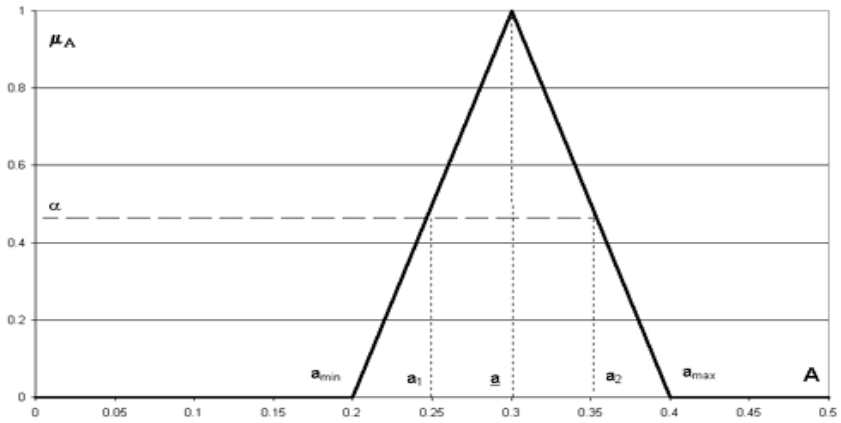

Рисунок 6.1 – Функція приналежності трикутного нечіткого числа А

Якщо рисунок не вміщується на одній сторінці, можна перенести його на іншу, при цьому назву рисунка вказують на першій сторінці, пояснюючі дані – на кожній сторінці, та під ними вказують: «Рисунок..., аркуш...». Посилаючись на рисунок, вказують слово «Рисунок» з його номером. Наприклад: на першій сторінці – «Рисунок 3.1 – Схема розміщення», на другій сторінці – «Рисунок 3.1, аркуш 2», на третій сторінці – «Рисунок 3.1, аркуш 3».

Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно, представляючи їх в роботі, дотримуватися вимог діючого законодавства про авторські права.

Якщо робота містить тільки одну ілюстрацію, її нумерують відповідно до вимог.

6.8 Таблиці

Статистичні та інші дані можуть надаватися у вигляді таблиць.

Таблиці повинні мати порядкові номери. Нумерація ведеться у межах розділу арабськими цифрами. Номер таблиці має складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці в розділі, відокремлених крапкою, наприклад, «Таблиця 2.1 – Динаміка показників…», тобто перша таблиця другого розділу. Якщо в тексті одна таблиця, її нумерують відповідно до вимог.

Номер супроводжують словом «Таблиця» та розташовують над лівим верхнім кутом таблиці з абзацного відступу, без підкреслення. Слово «Таблиця» пишуть маленькими літерами (крім першої літери). Заголовок таблиці виконують маленькими літерами (крім першої літери) та розташовують над таблицею праворуч від надпису «Таблиця...». Заголовок таблиці повинен бути стислим та відбивати зміст таблиці. Наприклад:

Таблиця 6.1 – Розрахунок показників платоспроможності підприємства

Показник	Алгоритм розрахунку	Нормативне значення	Розрахунок		
			2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6
1. Коефіцієнт платоспроможності (автономії)					
2. Коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом					
3. Коефіцієнт маневреності власного капіталу					

У таблицях дозволяється використовувати розмір шрифту 12 пт, міжрядковий інтервал – 1,0.

Заголовки колонок таблиці друкують з великих літер, а підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, які мають самостійне значення, пишуть з великої літери. Наприкінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки колонок вказують в однині.

При перенесенні таблиці на наступний аркуш титульний рядок таблиці повторюють та пишуть з абзацного відступу над нею «Продовження таблиці...»

із зазначенням номера. При поділі таблиці на частини можна її титульний рядок замінити номерами колонок. При цьому нумерують арабськими цифрами й колонки першої частини таблиці. Наприклад:

Продовження таблиці 6.1

1	2	3	4	5	6

Таблицю слід розміщувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. Вище та нижче таблиці потрібно залишити по одному вільному (пустому) рядку. На всі таблиці мають бути посилання в тексті.

6.9 Переліки

Переліки (за потреби) подають у розділах, підрозділах, пунктах, підпунктах. Перед переліком ставлять двокрапку (крім пояснювальних переліків на рисунках).

Якщо подають переліки одного рівня підпорядкованості, на які у тексті немає посилань, то перед кожним із переліків ставлять знак «тире».

Перед кожною позицією складної підпорядкованості переліку слід ставити маленьку літеру української абетки з дужкою. Для подальшої деталізації переліку слід використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації), далі – через знаки «тире» (третій рівень деталізації). Наприклад:

«Трудові ресурси поділяються на такі групи:

а) промислово-виробничий персонал:

1) робочі:

– _____;

– _____;

2) керівники:

– _____;

– _____;

б) непромисловий персонал».

Текст кожної позиції переліку треба починати з малої літери з абзацного відступу відносно попереднього рівня підпорядкованості.

6.10 Примітки

Примітки розміщують у роботі за необхідності пояснення змісту тексту, таблиці або ілюстрації.

Примітки розміщують безпосередньо після тексту, таблиці, ілюстрації, до яких вони відносяться.

Одну примітку не нумерують.

Слово «Примітка» друкують з великої літери з абзацного відступу, не підкреслюють, після слова «Примітка» ставлять крапку та з великої літери в тому ж рядку наводять текст примітки.

Приклад

Примітка. _____
_____

Декілька приміток нумерують послідовно арабськими цифрами з крапкою. Після слова «Примітки» ставлять двокрапку та з нового рядка з абзацу після номеру примітки з великої літери наводять текст примітки.

Приклад

Примітки:

1. _____
_____

2. _____
_____

6.11 Формули та рівняння

Формули розміщують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка. Вище та нижче кожної формули потрібно залишити по одному вільному (пустому) рядку.

Формули в роботі (за винятком формул, наведених у додатках) слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу. Номер формули чи рівняння друкують на їх рівні праворуч у крайньому положенні в круглих дужках. У багаторядкових формулах або рівняннях їхній номер проставляють на рівні останнього рядка. Нумерують лише ті формули, на які є посилання в тексті.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, слід проводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені в формулі.

Пояснення значень кожного символу та числового коефіцієнту слід подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають без абзацного відступу словом «де» без двокрапки. Наприклад:

«…питома вага окремих елементів витрат у загальній їх сумі розраховується за формулою:

$$П = \frac{В}{З} \cdot 100, \tag{6.1}$$

де П – питома вага окремого елементу витрат у загальній сумі витрат, %;

В – сума витрат за окремим елементом, грн;

З – загальна сума витрат, грн.».

Переносити формули на наступний рядок допускається тільки на знаках операцій, що виконуються, при цьому знак операції на початку наступного рядка повторюють. При перенесенні формули на знаку операції множення використовують знак «х».

Якщо в роботі тільки одна формула або рівняння, їх нумерують відповідно до вимог.

Формули, які йдуть одна за одною та не розділені текстом, відокремлюють комою. Наприклад,

$$f_1(x, y) = S_1, \quad S_1 \le S_{1max}, \tag{6.2}$$

$$f_2(x, y) = S_2, \quad S_2 \le S_{2max}. \tag{6.3}$$

6.12 Посилання

Посилання в тексті на джерела слід вказувати порядковим номером за переліком посилань, відокремленим двома квадратними дужками, наприклад, «... у роботах [1-7] ...».

При посиланнях на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, таблиці, формули, рівняння, додатки вказують їх номери.

При посиланнях слід використовувати один з нижчезазначених варіантів, але одноманітно по всьому тексту (таблиця 6.2).

Таблиця 6.2 – Приклади посилань у тексті

Посилання без скорочення	Посилання зі скороченням
1	2
на розділи, підрозділи, пункти, підпункти	
... у розділі 3 ...	... у розд. 3 ...
... у підрозділі 1.1 ...	... у підрозд. 1.1 ...
... у пункті 1.1.2 ...	... у п. 1.1.2. ...
... у підпункті 1.3.1 ...	... у пп. 1.3.1. ...
-	... див. 2.1 ...
... за 3.3.4 ...	-
... відповідно до 2.3.4.1 ...	-
на таблиці	
... в таблиці 3.2 ...	... в табл. 3.2 ...
... відповідно до таблиці 3.2 ...	... відповідно до табл. 3.2 ...
… (таблиця 3.2) …	… (табл. 3.2) …
-	… (див. табл. 3.2) …
на рисунки	
... на рисунку 1.3 ...	... на рис. 1.3 ...
... згідно з рисунком 1.3 ...	... згідно з рис. 1.3 ...
… (рисунок 1.3) …	… (див. рис. 1.3) …
-	… (див. табл. 3.2) …
на математичні формули, рівняння	
... за формулою (3.1) ...	-
... згідно з формулою (3.1) ...	-
... у рівняннях (1.23)-(1.25) ...	-
на додатки (таблиці, рисунки, математичні формули, рівняння у додатках)	
... у додатку А ...	-
... в таблиці А.2 ...	... в табл. А.2 ...
... відповідно до таблиці А.2 ...	... відповідно до табл. А.2 ...
… (таблиця А.2) …	… (табл. А.2) …
-	… (див. табл. А.2) …
... на рисунку Б.3 ...	... на рис. Б.3 ...
... згідно з рисунком Б.3 ...	... згідно з рис. Б.3 ...
… (рисунок Б.3) …	… (рис. Б.3) …
-	… (див. табл. Б.2) …
... згідно з формулою (Б.1) ...	-

6.13 Скорочення в тексті

Скорочують слова, що стоять перед цифрою і позначають посилання на той чи інший елемент у тексті:

том – т.	видання – вид.	додаток – дод.	пункт – п.
випуск – вип.	розділ – розд.	таблиця – табл.	сторінка – с.
глава – гл.	частина – ч.	номер – №	рисунок – рис.

Скорочують пояснювальні слова і словосполучення: та інше – та ін.; дивись – див.; порівняй – пор. Але ці ж слова всередині речення не скорочують.

Неприпустимі скорочення слів (окрім довідників): наприклад – напр.; так званий – так зв.; формула – ф-ла; діаметр – діам.; рівняння – рівн.

У тексті, включаючи таблиці та ілюстрації, можна використовувати тільки скорочення слів та словосполучень, встановлених правилами орфографії та нормативними документами (стандартом). Інші способи скорочення не припускаються.

6.14 Перелік джерел посилання

Перелік джерел, на які посилаються в основній частині роботи, має бути наведений наприкінці тексту роботи, після структурного елементу «ВИСНОВКИ», починаючи з нової сторінки. У відповідних місцях тексту мають бути посилання. Бібліографічний опис у переліку джерел посилання наводять в порядку, в якому вони вперше згадуються в тексті. Порядкові номери описів у переліку є посиланнями в тексті (номерні посилання). Бібліографічні описи посилань у переліку наводять відповідно до діючих стандартів з бібліотечної та видавницької справи і оформлюються згідно з [3].

6.15 Додатки

Кожен додаток починається з нової сторінки. Посередині рядка друкується слово «ДОДАТОК». Додатки позначають послідовно великими літерами української абетки, за винятком Ґ, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад: «ДОДАТОК А». Кожен додаток повинен мати змістовний заголовок, надрукований на наступному рядку під словом «ДОДАТОК…», маленькими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Додатки входять до загальної нумерації сторінок.

За потреби текст додатка можна поділити на розділи, підрозділи, пункти та підпункти, які слід нумерувати в межах кожного додатка. При цьому перед кожним номером вказують літеру додатка та ставлять крапку, наприклад: А.2 – другий розділ додатка А; Б.3.1 – підрозділ 3.1 додатка Б.

За наявності в тексті додатка ілюстрацій, таблиць або формул, їх слід нумерувати в межах кожного додатка, наприклад: рисунок Д.5, таблиця К.3. Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця А.1, формула (В.1). При

посиланнях у тексті додатка на ілюстрації, таблиці, формули, рівняння рекомендується писати: «... на рисунку А.2...», «... в таблиці Б.3 ...» або «... в табл. Б.3 ...», «... за формулою (В.1) ...», «... в рівнянні (Д.2) ...».

Джерела, які використовуються тільки в тексті додатка, мають розглядатися незалежно від згадуваних в основній частині роботи, і повинні бути перелічені наприкінці кожного додатка в переліку посилань. Правила складання переліку посилань мають бути аналогічними прийнятим в основній частині роботи. Якщо в роботі як додаток використовується документ, який має самостійне значення і оформляється згідно з вимогами до документу даного виду, його копію розміщують у роботі без змін в оригіналі.

Перед копією документа розміщують аркуш, на якому посередині друкують слово «ДОДАТОК___» і його назву, у правому верхньому куті аркуша проставляють порядковий номер сторінки. Сторінки копії документа нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію сторінок роботи.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Положення про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти на другому (магістерському) рівні. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Main_Docs_NURE/143-vid-06.05.2021-pro-vvedennja-v-diju-rishennja-vchenoi-radi-universitetu.pdf
2. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Main_Docs_NURE/368_31.08.2026_.pdf
3. Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Main_Docs_NURE/365_31.08.2026pdf.pdf
4. Кодекс академічної доброчесності Харківського національного університету радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Main_Docs_NURE/365_31.08.2026pdf.pdf
5. Порядок перевірки академічних творів суб'єктів освітньої діяльності і навчальних робіт здобувачів вищої освіти на текстові збіги та проведення експертного аналізу у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Main_Docs_NURE/365_31.08.2026pdf.pdf
6. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти освітніх ступенів бакалавра та магістра у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/Main_Docs_NURE/83_12.03.2025_rishennia-vr_compressed.pdf
7. Положення про оскарження (апеляцію) результатів контрольних заходів здобувачами вищої освіти в Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/2024/318_05.11.2024.pdf
8. Положення про використання штучного інтелекту в Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/2026/165_31.03.2026.pdf
9. Порядок використання сервісів Інтернет у Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/2025/282_28.08.2025.pdf
10. Політика відкритої науки в Харківському національному університеті радіоелектроніки. URL: https://nure.ua/wp-content/uploads/2026/open-sc.pdf

11. ДСТУ 3008:2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. [На заміну ДСТУ 3008-95; чинний від 2017-07-01]. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с. (Інформація та документація). URL: https://dnaop.com/html/61984/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_3008_2015

12. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. (Інформація та документація). URL: https://dnaop.com/html/61402/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_8302_2015

ДОДАТОК А
Приклад бланку титульного аркуша кваліфікаційної роботи

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту
(повна назва)
Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою
(повна назва)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
Пояснювальна записка

рівень вищої освіти другий (магістерський)

Управління інвестиційною діяльністю в системі економічної безпеки підприємства
(тема)

Виконав:
здобувач 2 року навчання,
групи МНм-25-1
Петро ПЕТРЕНКО
(власне ім'я, прізвище)

Спеціальність D3 Менеджмент
(код і повна назва спеціальності)
Тип програми освітньо-професійна

Освітня програма Менеджмент
(повна назва освітньої програми)

Керівник доц. Степан СИДОРЕНКО
(посада, власне ім'я, прізвище)

Допускається до захисту

Завідувач кафедри ЕК _____ Тетяна ПОЛОЗОВА
(підпис) (власне ім'я, прізвище)

2026 р.

ДОДАТОК Б
Приклад бланку завдання на кваліфікаційну роботу

Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет__інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту_____

Кафедра__економічної кібернетики та управління економічною безпекою_____
(повна назва)

Рівень вищої освіти _другий (магістерський)_____

Спеціальність _D3 Менеджмент_____
(код і повна назва)

Тип програми_освітньо-професійна_____
(освітньо-професійна або освітньо-наукова)

Освітня програма Менеджмент_____
(повна назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Зав. кафедри

_____
(підпис)
«09»_листопада___ 2026 р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

здобувачеві __Петренку Петру Петровичу_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи_ Управління інвестиційною діяльністю в системі економічної _____ безпеки підприємства_____
_____
затверджена наказом по університету від ____ __20_ р. № _____
2. Термін подання здобувачем роботи до екзаменаційної комісії 10 грудня_____ 2026 р.
3. Вихідні дані до роботи Фінансова звітність підприємства, періодичні видання, наукова література, інформаційні ресурси мережі Інтернет_____
_____
_____
4. Перелік питань, що потрібно опрацювати в роботі_____
Вступ. 1. Теоретичні аспекти управління інвестиційною діяльністю в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства. 2. Аналіз техніко-економічних показників діяльності та джерел інвестицій ПП «Сігма». 3. Напрями вдосконалення управління інвестиційною діяльністю в системі економічної безпеки підприємства. Висновки. Перелік джерел посилання. Додаток._____
_____
_____

5. Перелік графічного матеріалу із зазначенням креслеників, схем, плакатів, комп'ютерних ілюстрацій (слайдів)

1. Об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження. 2. Основні наукові результати дослідження. зміст інвестиційної діяльності. 3. Напрями забезпечення економічної безпеки підприємства. 4. Класифікація найбільш значущих для інвестування ризиків. 5-6. Динаміка основних показників діяльності ПП «Сігма». 7. Показники ефективності проєктів з урахуванням дисконтування. 8. Розрахунок загальної рейтингової оцінки інвестиційних проєктів ПП «Сігма». 9. Напрями підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю ПП «Сігма». 10. Структурно-логічна схема результатів дослідження.

6. Консультанти розділів роботи (п.6 включається до завдання за наявності консультантів згідно з наказом, зазначеним у п.1)

Найменування розділу	Консультант (посада, прізвище, ім'я, по батькові)	Позначка консультанта про виконання розділу	
		підпис	дата

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Виконання першого розділу роботи	09.11.2026-15.11.2026	виконано
2	Виконання другого розділу роботи	16.11.2026-20.11.2026	виконано
3	Виконання третього розділу роботи	21.11.2026-30.11.2026	виконано
4	Оформлення роботи	01.12.2026-02.12.2026	виконано
5	Перевірка роботи на плагіат	03.12.2026-05.12.2026	виконано
6	Підготовка доповіді та ілюстративного матеріалу	06.12.2026-07.12.2026	виконано
7	Рецензування роботи	08.12.2026-09.12. 2026	виконано
8	Подання роботи до екзаменаційної комісії	10.12.2026	виконано

Дата видачі завдання __09 листопада___2026 р.

Здобувач _____
(підпис)

Керівник роботи _____ __доц. Степан СИДОРЕНКО____
(підпис) (посада, власне ім'я, прізвище)

Відповідальний
за нормоконтроль _____ __доц. Ірина ТРОХИМЕНКО____
(підпис) (посада, власне ім'я, прізвище)

ДОДАТОК В
Приклад складання реферату

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 90 с., 11 табл., 6 рис., 53 джерела, 1 додаток.

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, УПРАВЛІННЯ, СИСТЕМА, ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЄКТ, ЕФЕКТИВНІСТЬ.

Об'єкт дослідження – управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Мета дослідження – аналіз теоретичних підходів та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення управління інвестиційною діяльністю в системі економічної безпеки підприємства.

Розглянуто теоретичні аспекти управління інвестиційною діяльністю в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства. Розкрито поняття інвестиційної діяльності та її взаємозв’язок з економічною безпекою підприємства. Проаналізовано методи управління ризиками інвестиційної діяльності в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства. Здійснено аналіз техніко-економічних показників діяльності та джерел інвестицій ПП «Сігма». Проаналізовано склад і методи оцінки основного капіталу. Розглянуто прямі інвестиції як засіб відтворення основного капіталу підприємства. Запропоновано напрями вдосконалення управління інвестиційною діяльністю ПП «Сігма» в системі економічної безпеки. Запропоновано методичний підхід до оцінки ефективності інвестиційних проєктів з метою забезпечення безпеки інвестиційної діяльності підприємства. Наведено структурно-логічну схему результатів дослідження.

ДОДАТОК Г
Приклад оформлення змісту

ЗМІСТ

Вступ……..…….....6
1 Теоретичні аспекти управління інвестиційною діяльністю в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства……9
1.1 Поняття інвестиційної діяльності та її взаємозв'язок з економічною безпекою підприємства……9
1.2 Ризики в інвестиційній діяльності підприємства …….…….....17
1.3 Методи управління ризиками інвестиційної діяльності в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства…….....23
Висновки до першого розділу……..29
2 Аналіз техніко-економічних показників діяльності та джерел інвестицій ПП «Сігма»……31
2.1 Основні результати діяльності підприємства…….....31
2.2 Склад і методи оцінки основного капіталу…….....36
2.3 Прямі інвестиції як засіб відтворення основного капіталу підприємства…….....42
Висновки до другого розділу…….....48
3 Напрями вдосконалення управління інвестиційною діяльністю в системі економічної безпеки підприємства……..49
3.1 Напрями економічного обґрунтування інвестицій на підприємстві…….....49
3.2 Методичний підхід до оцінки ефективності інвестиційних проєктів з метою забезпечення безпеки інвестиційної діяльності підприємства…….....52
3.3 Напрями вдосконалення управління інвестиційною діяльністю ПП «Сігма» в контексті економічної безпеки…….....70
3.4 Структурно-логічна схема результатів дослідження……...76
Висновки до третього розділу……..78
Висновки……80
Перелік джерел посилання……...84
Додаток А Копії публікацій……..……91

ДОДАТОК Д

Приклад оформлення скорочень та умовних познак

СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАКИ

БД – база даних;

ЕБ – економічна безпека;

ІДП – інвестиційна діяльність підприємства;

КФУ – ключові фактори успіху;

ОЗ – основні засоби;

СГД – суб’єкт господарської діяльності;

СЕБП – система економічної безпеки підприємства;

ТМ – торгова марка;

CI – competitive intelligence.

ДОДАТОК Е

Приклад структурно-логічної схеми результатів дослідження

Рисунок Е.1 – Структурно-логічна схема результатів дослідження

ДОДАТОК Ж
Приклад оформлення переліку джерел посилання

Таблиця Ж.1 – Приклад оформлення переліку джерел посилання

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.): монографія. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика: навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія: монографія. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л. І. Релігієзнавство: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: ЦУЛ, 2016. 172 с. 8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника: навч. посіб. Київ: Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади: монографія. Харків: Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією: навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності: монографія. Харків: ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2015. 476 с.

Продовження таблиці Ж.1

1	2
Чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Бєліков та ін.; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ: ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення: навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці: підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ: ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації: навч. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/ упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання: монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія: навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ: ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ: ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016): ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя: ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика: конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ: ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні: монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя: КСК-Альянс, 2017. 172 с. 4. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса: ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ: ЦУЛ, 2017. 176 с. 6. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем: монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків: Право, 2016. 488 с. 7. Адміністративно-правова освіта у персоналіях: довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ: Ін Юре, 2015. 352 с. 8. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 216 с. 9. Країни пострадянського простору: виклики модернізації: зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ: Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 10. Антологія української літературно-критичної думки першої половини XX століття / упоряд. В. Агеєва. Київ: Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ: САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків: Право, 2009. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.

Продовження таблиці Ж.1

1	2
Автореферати дисертацій	1. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.
Дисертації	1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII – початок XX ст.): дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл: дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства: дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України: Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. *Офіційний вісник України*. 2017. № 4. С. 530-543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки: Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. *Урядовий кур'єр*. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. *Офіційний вісник України*. 2017. № 20. С. 136–141. 8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця: затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. *Баланс-бюджет*. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лєпіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. *ЦДАГО України* (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. *ЦДАВО України* (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8-12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. *Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України.* Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.

Продовження таблиці Ж.1

1	2
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков: ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	1. Пам’ятки історії та мистецтва Львівської області: кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін.; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Статті з журналів	1. Бондаренко М., Макаренко А. Методика розробки механізму рефлексії для об'єктно-орієнтованого програмування в C++. *Новий колегіум*. 2016. № 1. С. 57–60. 2. Bilash O. M., Zholudov Yu. T., Rozhitskii M. M. Electrochemiluminescent detection of labile radical intermediates of electrochemical reactions. *Journal of Solid State Electrochemistry*. 2011. Vol. 15. P. 2127–2131. 3. Vakula A. Temperature dependent microwave properties of Fe3O4 nanoparticles synthesized by various techniques. *Telecommunications and Radio Engineering*. 2016. Vol. 75. No 3. P. 229–234.
Статті зі збірників, матеріалів конференцій, семінарів (тези доповідей, доповіді) тощо	1. Галайченко Е. Н., Рожицький Н. Н Використання наночастиць у медицині. *Радіофізика та електроніка* : збірник тез доповідей VII Харків. конф. молодих науковців (12–14 грудня 2007 р.). Харків, 2007. С. 19. 2. Глушко Я. О. Комп’ютерна криміналістика як частина реагування на інциденти інформаційної безпеки. *Радіоелектроніка та молодь у XXI столітті* : матеріали 20-го Ювілейного Міжнародного молодіжного форуму, 19–21 квіт. 2016 р. Харків, 2016. Т. 4. С. 76–77.

ДОДАТОК И
Приклад відгуку керівника кваліфікаційної роботи

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу здобувача групи МНм-25-1
Петренка Петра Петровича
на тему «Управління інвестиційною діяльністю в системі економічної безпеки підприємства»

Розвиток суспільства і забезпечення добробуту його членів значною мірою залежать від безпеки їх діяльності та умов, за яких ця безпека досягається. Найважливішою складовою безпеки є економічна безпека, у тому числі інвестиційна, яка невід'ємна від економічної ефективності функціонування господарських об'єктів, економічної незалежності, стабільності та соціальної захищеності. З одного боку, загальна безпека країни та її членів тісно пов'язана з економічною безпекою. Економічна безпека країн або їх частин може бути гарантована лише за умови вжиття заходів щодо їх захисту від зовнішніх і внутрішніх загроз. Водночас убезпечити країну та її членів від різноманітних загроз неможливо без збільшення економічного потенціалу країни. Це обумовлює актуальність обраної теми роботи.

Представлена робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку джерел посилання, додатку.

У першому розділі роботи розглянуто теоретичні аспекти управління інвестиційною діяльністю в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства; розкрито поняття інвестиційної діяльності та її взаємозв'язок з економічною безпекою підприємства; проаналізовано методи управління ризиками інвестиційної діяльності в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства. У другому розділі роботи здійснено аналіз техніко-економічних показників діяльності та джерел інвестицій ПП «Сігма»; проаналізовано склад і методи оцінки основного капіталу; розглянуто прямі інвестиції як засіб відтворення основного капіталу підприємства. У третьому розділі роботи запропоновано напрями вдосконалення управління інвестиційною діяльністю ПП «Сігма» в контексті економічної безпеки; запропоновано методичний підхід до оцінки ефективності інвестиційних проєктів з метою забезпечення безпеки інвестиційної діяльності підприємства.

Практична значущість отриманих результатів полягає у тому, що запропонований методичний підхід може бути використаний на промислових підприємствах, у комерційних банках, інвестиційних компаніях та інших суб'єктах інвестиційної діяльності.

Результати досліджень опубліковано у 2 наукових працях, у тому числі 1 статті у колективній монографії і 1 тезах конференції.

Під час виконання роботи здобувач проявив уміння працювати з науковою літературою, грамотно узагальнювати матеріал. Робота виконана в межах запланованого графіку, представлена вчасно та оформлена відповідно до вимог. Завдання на роботу виконано у повному обсязі.

У кваліфікаційній роботі не виявлено порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування тощо).

Кваліфікаційна робота рекомендується до захисту за спеціальністю D3 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент», а її автор, Петренко П.П., заслуговує на присвоєння кваліфікації «Магістр менеджменту».

Керівник роботи
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою
Харківського національного
університету радіоелектроніки Степан СИДОРЕНКО

ДОДАТОК К
Приклад рецензії на кваліфікаційну роботу

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу здобувача групи МНм-25-1
Петренка Петра Петровича
на тему «Управління інвестиційною діяльністю в системі економічної безпеки підприємства»

Актуальність даної теми полягає в тому, що специфіка ринкових відносин передбачає багато небезпек для сумлінних підприємців, які змушені постійно діяти в умовах підвищеного ризику. Трансформація економіки на ринкові відносини вимагає від керівників підприємств формулювання не лише ринкових стратегій, а й стратегій безпеки, які повинні включати спеціальні плани захисту економічної безпеки, у тому числі безпеки інвестиційної діяльності. Відповідно, роль підрозділу, відповідального за проведення даної роботи на підприємстві, полягає у виконанні правил дотримання політик безпеки та планів захисту, управління засобами захисту, контроль правильності його роботи, виявлення спроб і фактів порушень. та вжиття заходів щодо їх усунення, а також Ослаблення майже будь-якого компонента інфраструктури компанії безпосередньо впливає на її безпеку, тому процес управління компанією тісно пов'язаний із проблемами безпеки.

Представлена робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, переліку джерел посилання, додатку.

У першому розділі роботи розглянуто теоретичні аспекти управління інвестиційною діяльністю в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства; розкрито поняття інвестиційної діяльності та її взаємозв'язок з економічною безпекою підприємства; проаналізовано методи управління ризиками інвестиційної діяльності в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства. Другий розділ роботи присвячений аналізу техніко-економічних показників діяльності та джерел інвестицій ПП «Сігма». Автором проаналізовано склад і методи оцінки основного капіталу; розглянуто прямі інвестиції як засіб відтворення основного капіталу підприємства. У третьому розділі роботи автором запропоновано напрями вдосконалення управління інвестиційною діяльністю ПП «Сігма» в контексті економічної безпеки; запропоновано методичний підхід до оцінки ефективності інвестиційних проєктів з метою забезпечення безпеки інвестиційної діяльності підприємства; наведено структурно-логічну схему результатів дослідження.

Практична значущість отриманих результатів полягає у тому, що запропонований методичний підхід може бути використаний на промислових підприємствах, у комерційних банках, інвестиційних компаніях та інших суб'єктах інвестиційної діяльності.

Результати досліджень опубліковано у 2 наукових працях, у тому числі 1 статті у колективній монографії та 1 тезах конференції.

Структура роботи має логічний і послідовний характер, тема розкрита повністю. Матеріал викладений на достатньому науковому рівні. Теоретичні розробки підтверджені цифровим матеріалом на прикладі досліджуваного підприємства. Робота оформлена відповідно до вимог.

Проте робота не позбавлена недоліків. У запропонованому автором методичному підході недостатньо уваги приділено врахуванню ризиків, що не дозволяє отримати комплексну інформацію про ефективність інвестиційного проєкту та рівень його економічної безпеки.

Зазначений недолік не знижує теоретичної та практичної цінності проведених досліджень. Кваліфікаційна робота рекомендується до захисту за спеціальністю D3 Менеджмент освітньо-професійної програми «Менеджмент», заслуговує оцінки «відмінно», а її автор, Петренко П.П., – на присвоєння кваліфікації «Магістр менеджменту».

Кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою
Харківського національного університету
радіоелектроніки Олена ГУРЕНКО

ДОДАТОК Л

Приклад оформлення авторської декларації академічної доброчесності

АВТОРСЬКА ДЕКЛАРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Автор: _____Петренко Петро Петрович_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

_____

Вид роботи: _____Кваліфікаційна робота_____

Назва роботи: __Управління інвестиційною діяльністю в системі економічної безпеки підприємства_____

Мною підтверджується, що:

– подана електронна версія є завершеною та відповідає роботі, що передається для оцінювання, захисту, видання, сертифікації, затвердження або оприлюднення *(потрібне підкреслити)*;

– роботу виконано самостійно в межах визначеного авторського внеску, а результати діяльності інших осіб використано з належним зазначенням авторства і джерел;

– повторне використання власних раніше оприлюднених результатів зазначено належним чином і не створює неправдивого уявлення про новизну;

– використання систем штучного інтелекту зазначено належним чином і не створює неправдивого уявлення про авторство;

– роботу виконано відповідно до вимог чинного законодавства України та внутрішніх нормативних актів ХНУРЕ щодо академічної доброчесності;

– робота не містить відомостей, заборонених до відкритої публікації відповідно до чинного законодавства України, в ній не використано закритих матеріалів, і її оприлюднення не призведе до розголошення секретної (конфіденційної) інформації (включаючи державну, службову, комерційну таємницю);

– надаю ХНУРЕ обмежений невиключний дозвіл на технічне опрацювання, передавання до СПЗ, зберігання, відтворення та оприлюднення роботи.

_____05.12.2026_____
(дата)

Автор: ____ _____ _____Петро ПЕТРЕНКО_____
(підпис) (Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

ДОДАТОК М

Приклад заповнення експертного висновку за результатами експертного аналізу

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЕКСПЕРТНОГО АНАЛІЗУ

1. Загальні відомості

Автор: _Петренко Петро Петрович_____

Вид роботи: _Кваліфікаційна робота_____

Назва роботи: _Управління інвестиційною діяльністю в системі економічної безпеки_____ підприємства_____

Назва файлу з роботою, що була перевірена СПЗ: 2026_М_ЕК_МНм-25-1_Петренко_П_П.pdf

Назва або ID (за наявності) файлу звіту подібності:_____

2. Матеріали, досліджені експертом

☑ контрольна версія роботи

☑ повний звіт подібності

☑ авторська декларація академічної доброчесності

☑ першоджерела

☐ пояснення автора

☐ первинні дані / програмний код / інші матеріали

☐ додаткові матеріали:_____

3. Результати аналізу

☑ коректні цитати і належно оформлені запозичення

☑ стандартизовані, технічно зумовлені збіги

☐ задекларованe повторне використання власних результатів

Недоліки:

☐ некоректні цитування

☐ некоректні посилання

☐ некоректне використання штучного інтелекту

☐ інше (можливі ознаки фабрикації, фальсифікації, технічного маскування тощо)

Фрагменти з обґрунтованими ознаками можливого порушення із зазначенням сторінок, джерел, URL, DOI та порівнюваних фрагментів:

_____

_____

Відомості щодо використання штучного інтелекту:

_____

_____

Пояснення автора та оцінка цих пояснень:

_____

_____

4. Висновок

☑ обґрунтованих ознак порушення академічної доброчесності в межах проведеного аналізу не виявлено;

☐ виявлено недоліки (некоректні цитування, некоректні посилання тощо), які не створюють неправдивого уявлення про авторство, та підлягають виправленню. Рекомендовано доопрацювання, повторна перевірка роботи;

☐ наданих матеріалів роботи та результатів автоматизованої перевірки недостатньо для обґрунтованого експертного висновку. Рекомендовано надати додаткові письмові пояснення автора, підтвердження, матеріали тощо, повторна автоматизована перевірка роботи;

☐ виявлено обґрунтовані ознаки можливого порушення академічної доброчесності. Рекомендовано до розгляду уповноваженим органом у сфері академічної доброчесності з наданням необхідного комплекту документів.

Рекомендовані подальші дії та строк:
Кваліфікаційна робота може бути рекомендована до захисту

Дата і спосіб надання висновку автору:
Експертний висновок надіслано автору корпоративною електронною поштою 10.12.2026

5. Підтвердження експерта

Підтверджую відсутність неврегульованого конфлікту інтересів і те, що висновок не встановлює вини та не є рішенням про застосування санкцій.

Експерт / голова експертної групи:

10.12.2026		Степан СИДОРЕНКО
(дата)	(підпис)	(Власне ім'я, Прізвище)

Члени експертної групи (за наявності):

(дата)	(підпис)	(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)
(дата)	(підпис)	(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)
(дата)	(підпис)	(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

ДОДАТОК Н

Приклад оформлення наклейок на кваліфікаційну роботу

Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет інформаційно-аналітичних технологій та менеджменту
Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до кваліфікаційної роботи
магістра
на тему «Управління інвестиційною діяльністю в системі економічної безпеки підприємства»

Здобувач групи МНм-25-1 Петренко П.П.
Керівник роботи к.е.н., доц. Сидоренко С.С.

Петренко П.П., здобувач групи МНм-25-1

Електронне навчальне видання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання кваліфікаційної роботи
для здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності D3 Менеджмент
освітньо-професійної програми «Менеджмент»
усіх форм здобуття освіти

Упорядники: ПОЛОЗОВА Тетяна Василівна
СОКОЛОВА Людмила Василівна
РОМАНЕНКОВ Юрій Олександрович
ГРИШКО Світлана Валеріївна
КИРІЙ Валентина Василівна
МУРЗАБУЛАТОВА Олена Вячеславівна
ШЕЙКО Ірина Анатоліївна
СТЕПАНЕНКО Сергій Віталійович
ПЕРЕПЕЛЮКОВА Олена Василівна
ОВСЮЧЕНКО Юрій Вікторович
ПОНОМАРЬОВ Станіслав Вадимович
ПОТІЙ Олександр Олександрович

Відповідальний випусковий Т.В. Полозова
Редактор О.Г. Троценко
Комп’ютерна верстка Л.Ю. Свєтайло

План 2026 (друге півріччя), поз. 50
Підп. до використання 29.08.2026 Формат pdf. Обсяг даних 0,80 Mb

ХНУРЕ. Україна. 61166, Харків, просп. Науки, 14, E-mail: info@nure.ua

Підготовлено в редакційно-видавничому відділі ХНУРЕ
Свідоцтво суб’єкта видавничої справи ДК №1409 від 26.06.2003